

REGLUR

um skipamælingar.

192

8. sept.

I. KAFLI

Framkvæmdar fyrirmæli.

Umsókn skipseiganda.

1. gr.

Pegar beðið er um að mæla eða endurmæla skip, skal eigandi þess senda beiðni um það til hlutaðeigandi yfirvalda.

Beiðni þessari skal fylgja uppdráttur, ef mögulegt er.

Ef óskað er að viss rúm í skipinu séu undanskilin í brúttórúmlestatölu þess, skulu fylgja uppdrættir af rúmum þessum, svo að greinilega komi í ljós ástæðan fyrir því.

Mæling eftir reglu I eða II.

2. gr.

Mæling eða endurmæling skal framkvæmd eftir reglu I (innan mæling), eða reglu II (utan mæling), en reglur þessar eru að finna í II. til VI. kafla þessara reglna. Reglu II skal aðeins nota, þegar regla I er óframkvæmanleg, þ. e. ef skip er hlaðið, og skal yfirstjórn þeirra, sem annast skipamælingar, gefa úrskurð um það. Skipið skal síðan endurmæla samkvæmt reglu I svo fljótt, sem því verður við komið.

Mælingarskýrsla.

3. gr.

Pegar mæling fer fram, skulu málin, sem tekin eru, svo og aðrar tölur, sem miða að því að ákveðin verði brúttó og nettó rúmlestatatala, eins og um getur í II. kafla, 7. gr., og sem bent er á í III. og VI. kafla, færð inn á mælingarskýrslueyðublað það, sem nota á. Þegar mælingu er lokið, skal mælingarskýrslan undirskrifuð og send til yfirstjórnar skipamælinga, til endurskoðunar og samþykkis. Við endurskoðun þessa skal yfirstjórn skipamælinga ætíð (nema þegar skip er mælt samkvæmt reglu II) nota rannsóknarboglinur í samræmi við ákvæði III. kafla 44. gr., eftir því sem nauðsyn krefur.

Ofangreind yfirvöld skulu einnig, ef nauðsyn þykir til, fullgera mælinguna með rannsóknarboglinum.

Mælingabréf.

4. gr.

Þegar mæling hefur verið endurskoðuð og fullgerð, ef nauðsynlegt reyndist, skal yfirstjórn skipamælinga láta gefa út mælingabréf samkv. reglu I eða II, eftir því sem við á.

Mælingarbréfið skal vera af sömu gerð og sýnt er á fylgiskjali 1 og 2, og skal innihalda þau atriði, sem þar eru greind.

Merking.

5. gr.

Ef rúm þau, sem talin eru í 61. til 63. og 66. til 71. gr. eiga að vera undanskilin í brúttórúmlestatölunni, sjá 7. gr., verða þau að vera greinilega merkt, þannig að ljóslega komi fram, til hvernar notkunar þau eru ætluð.

- 192 Nettórúmllestatalan, sjá 7. gr., skal vera skráð með óafmáanlegum stöfum á 8. sept. aðalbitann eða innan á umgerð einhvers af efri lestaropunum (helzt á lestarop nr. 2, talið frá framstafni) eða, ef nauðsyn krefur, á öðrum heppilegum stað.

II. KAFLI

Ákvörðun og skýring rúmllestatölu.

Mælingaeining. Nákvæmnistig. Skýring lengdar og breiddar.

6. gr.

Við ákvörðun á rúmllestatölu skips, skal allt rúmtak reiknað í enskum rúmfetum eða í rúmmetrum. Ef reiknað er í enskum rúmfetum, skal þeim breytt í rúmllestir, og er ein rúmllest 100 rúmfet, samsvarandi $1/0,353$ rúmmetrum. Ef reiknað er í enskum fetum, er þeim deilt með tugabroti þessu.

Ef ekki er öðruvísi ákveðið í reglum þessum, skal:

- I. mál tekið með sem næst 20. hluta nákvæmni úr ensku feti eða næsta sentimetra;
- II. útreikningur gerður samkvæmt eftirfarandi nákvæmnistigi:

a. Þegar ákveða skal:

1. hið sameiginlega bil milli þverskurða (sjá 21. gr.);
2. hið sameiginlega bil milli breiddanna í hverjum þverskurði (sjá 33. gr.);
3. hið sameiginlega bil milli breidda í geymum í tvöfalda botni (sjá 45. gr.), í millipílfari (sjá 48. gr.) og í reisnum (sjá 53. gr.).

Ef reiknað er í fetum, skal nota þrjá tugstafi án tillits til hins fjórða, eða

ef reiknað er í metrum, skal nota þrjá tugstafi og skal sá þriðji hækkaður upp, ef hinn fjórði er 5 eða meira.

b. Þegar ákveða skal:

1. einn þriðja af sameiginlega bilinu milli þverskurða (sjá 41. gr.);
2. einn þriðja af sameiginlega bilinu milli breidda í hverjum þverskurði (sjá 39. gr.);
3. flatarmál þverskurðar (sjá 39. gr.);
4. einn þriðja af sameiginlega bilinu milli breidda í geymum í tvöfalda botni (sjá 45. gr.), á millipílfari (sjá 48. gr.) og í reisnum (sjá 54. gr.);
5. meðalhæðina á geymum í tvöfalda botni (sjá 45. gr.);
6. meðalhæðina á millipílfarsrúmi (sjá 49. gr.);
7. meðalbreiddina á vélarrúmi aðalvélar;
8. meðalhæðina á vélarrúmi aðalvélar;
9. einn þriðja af bitabugðu;

þá skal nota tvo tugstafi, ef reiknað er í fetum, og sá aftari hækkaður upp, ef hinn þriðji er 5 eða meira; eða

ef reiknað er í metrum, skal nota tvo tugstafi og skal sá aftari hækkaður upp, ef hinn þriðji er 5 eða meira.

c. Þegar ákveða skal:

Rúmllestatölu undir pílfari og rúmtak allra annarra rúma (þ. e. geyma í tvöfalda botni, millipílfara, reisna, lestaropa, undanskilinna eða frádreginna rúma), skal nota tvo tugstafi, bæði þegar reiknað er í rúmllestum og rúmmetrum, skal seinni tugstafurinn hækkaður upp, ef sá þriðji er 5 eða meira.

Áður en byrjað er á mælingunni, skal athuga vandlega öll áhöld, sem nota á. Öll mál, sem tekin eru eftir lengd skipsins eru nefnd lengd, og öll mál, sem

tekin eru þversum í skipinu eru nefnd breidd, án tillits til þess hvernig rúm það, **192**
sem mælt er, er í lögun. **8. sept.**

Brúttó rúmlestir og nettó rúmlestir.

7. gr.

Rúmlestatala er ákveðin í brúttó rúmlestum eða nettó rúmlestum.

Brúttó rúmlestatalan fæst með því að leggja saman útkomur eftirfarandi atriða, en með þeim undantekningum, sem um getur hér á eftir:

1. Rúmtak alls rúms undir mælingarþilfari (rúmlestir undir mælingarþilfari).
2. Rúmtak allra rúma milli þilfara fyrir ofan mælingarþilfar og undir efra þilfari (upper deck).
3. Rúmtak allra reisna (hvort sem þær ná frá hlið til hliðar eða ekki).¹⁾
4. Yfirstærð lestaropa.

Nettó rúmlestatalan fæst með því að draga frá brúttó rúmlestatölunni öll þau rúm, sem reglugerð þessi telur til frádráttar, svo sem:

1. skipstjóra- og áhafnarrúm (sjá 61. til 64. gr.);
2. stjórnklefa og önnur rúm í þágu skipsins (sjá 65. til 71. gr.);
3. vélarrúm aðalvélar (sjá 74. til 81. gr.), ef um vélknúð skip er að ræða.

III. KAFLI

Mæling og útreikningur á brúttó rúmlestatölu skipa samkv. reglu I.

8. gr.

Rúmtak sérhvers rúms, sem getið er í 7. gr., og talið er með brúttó rúmlestatölunni, skal ákveðið með sérstakri mælingu og útreikningi, samkvæmt þeim fyrirmælum, sem hér fara á eftir.

Mælingarþilfar og efra þilfar.

9. gr.

Þegar mæla skal skip með þilförum, verður fyrst að ákveða mælingarþilfarið.

Mælingarþilfar er efra þilfar skips, sem hefur aðeins tvö þilför, en annað þilfar neðan frá í skipi, sem hefur fleiri en tvö þilför.

Efra þilfar er efsta heilt þilfar, sem hefur fullkominn útbúnað til þess að loka öllum áveðursopum á þilfarinu, svo framarlega sem ekki eru op á hliðum skipsins, sem falla undir ákvæði 58. gr. II b.

Heil þilför.

10. gr.

Þegar ákveða skal mælingarþilfar og efra þilfar, skal aðeins miðað við þilför, er ná stafna á milli, sem lögð eru á fasta þilfarsbita. Þótt þilfar sé rofið af vélar- eða ketilrúmsopum, skiljabili (cofferdam) eða stafnhylkjum, skal það samt talið órofið.

Lestarop, hágluggar, brunnar (trunks), stigar o. s. frv., eru ekki talin rjúfa þilfar (sjá myndir 1, 2, 3 og 4).

Þilfar undir efra þilfari er talið heilt, þó hluti þess liggi hærra eða lægra en annar (sjá 3. mynd).

11. gr.

Þegar mæla skal rúmið undir mælingarþilfari, skal rúmtak þess takmarkast við neðri brún mælingarþilfars, efri brún botnstokka eða efra flöt tvöfalda botns

1) Reisin frá hlið til hliðar er nefnd svo, ef hliðar hennar fylgja hliðum skipsins.

192 og innri brúnir banda eða innsúða, eftir því sem við á, án tillits til bita, stoða, 8. sept. langbanda, kjalbaka eða annarra útskota.

Innsúð (heil eða ref).

12. gr.

Pegar ekki er öðruvísi ákveðið í þessari reglugerð, skulu mál tekin að innri brún banda, botnstokkum eða innri botni og skal draga frá þessum málum meðalþykkt samfelldrar innsúðar, ef um hana er að ræða, og hún liggur þétt við böndin, botnstokkana eða tvöfalda botn. Ef lista- eða reftri innsúð er fest á innri brúnir banda, og innsúðin á botnstokkunum eða tvöfalda botni er fest á undirlög en ekki lögð beint á botnstokkana eða tvöfalda botn, skal fylgja eftirfarandi ákvæðum:

Pegar innsúðin á botninum hvílir á undirlögum og er ekki fest beint á botnstokka eða innri botn, skal enginn frádráttur gerður fyrir þykkt undirlaganna, þegar mæld er dýpt þverskurðar. Ef lista- eða reftri innsúð (tré eða stál) er fest á innri brún banda og bilið milli listanna eða stanganna er ekki meira en 1 fet eða 0,305 metrar, skal þykkt reftrar innsúðar dregin frá breiddarmálinu, en takmarkast þó við hámark 0,25 fet eða 0,076 metra á hvorri hlið skipsins.

Ef bilið er meira en 1 fet eða 0,305 metrar, verður að mæla breiddirnar að innri brún banda. Í skipum með bitahné af venjulegri stærð, má efsta bilið, talið frá neðri brún þilfarsbita, fara fram úr 1 feti eða 0,305 metrum, ef efsti listinn er festur þétt upp að bitahnénu. Hliðarlangbönd eru reiknuð sem refti, þegar ákveða skal bilin á milli lista eða stanga.

Pegar lestar eru einangraðar (t. d. vegna kælingar) og einangrunin nær inn fyrir innri brún bandanna, eða er fyrir ofan botnstokka eða gólf tvöfalda botns, má gera 0,25 feta eða 0,08 metra hámarksfrádrátt frá máli láréttra breidda og dýpta á þverskurði, en ef innskotið er minna en 0,25 fet eða 0,076 metrar, skal aðeins draga frá raunverulegt mál þess.

13. gr.

Hin venjulega regla er sú, að mælingarskýrslan eða uppdráttir skuli gefa upplýsingar um dýpt banda, þykkt innsúðar, þykkt undirlaga undir innsúð, ef nauðsyn ber til, og upplýsingar um, hvort málin eru tekin að böndunum, að efra fleti innra botns eða botnstokkum, þar sem engin innsúð er lögð. Enn fremur skal yfirstjórn skipamælinganna látnar í té fullar upplýsingar um dýpt botnstokka eða hæð innra botnsins miðskipa, á þeim stað, þar sem miðþverskurðurinn er, eða, ef rúmið undir mælingarþilfari er mælt í pörtum, á miðju hvers parts.

14. gr.

Pegar ákvarða skal rúmmál undir mælingarþilfari er miðað við lengd rúmsins, „mælingarlengd“ og flatarmál nokkurra þverskurða með jöfnum millibilum á lengdinni og fer tala þeirra eftir lengdinni, samkvæmt því er segir í 21. gr.

Flatarmál hvers þverskurðar er ákvarðað eftir dýpt hans og tölu breidda þeirra, sem teknar eru með jöfnum millibilum á dýptinni, samkv. 32. gr.

Mælingarlengd.

15. gr.

Mælingarlengdin er fjarlægðin milli tveggja punkta, og er fremri punkturinn þar, sem neðri flötur mælingarþilfars við stefnið mætir innra fleti innsúðar eða

banda, en sá aftari þar, sem neðri flötur mælingarþilfars mætir innra fleti inn- 192
súðar eða banda miðskips í skuti.¹⁾ 8. sept.

Ákvörðun endimarka mælingarlengdarinnar.

16. gr.

Þegar ákvarða skal endimörk mælingarlengdarinnar, samkvæmt ákvæðum í 15. gr., skal eftirfarandi aðferð höfð:

1. Hafi skipið lóðrétt framstefni og lóðrétt afturstefni, bæði fyrir ofan og neðan mælingarþilfar, skal mæla lárétta dýpt bandanna og þykkt innsúðar (ef hún er nokkur) framan og aftan, rétt fyrir neðan mælingarþilfar. Þessi mál skal afmarka á þilfarsflötinn frá ytri klæðningu í þá átt, sem böndin hafa verið mæld og teikna síðan línur á milli punktanna, sem þarna myndast, samhliða klæðningunni. Punkturinn, þar sem línur þessar skerast, framan og aftan, er endimörk mælingarlengdarinnar (sjá 5. og 6. mynd).
2. Ef skipið hefur hvorki lóðrétt framstefni né lóðrétt afturstefni í hæð við mælingarþilfar, skal ákveða endimörk mælingarlengdarinnar, ef hægt er að koma því við, á undirfleti mælingarþilfars. Fjarlægðina milli þessara endimarka og umbúnaðar lestaropa, skilja o. s. frv., skal þá mæla og flytja það mál út á þilfarsflöt mælingarþilfars, eins og sýnt er á 7. mynd.

Ef ógerlegt reynist að ákvarða endimörk mælingarlengdar að undirfleti mælingarþilfars, og ef þilfar þetta er þykkt (þ. e. timburþilfar), skal taka tillit til lota bógs (eða stefnis) eða skuts við þilfarið. Þetta er gert, eftir að fyrst hefur verið fylgt því, sem sagt er í málsgrein 1 og eins og sýnt er á 5. og 6. mynd, með því að mæla þykkt mælingarþilfars og ákveða með mælikvarða á hjörum, horn það, sem lotin á bógnum (eða stefninu) eða skutnum mynda við mælingarþilfarið. Flytja skal síðan horn þetta yfir á flöt (þ. e. skilju eða þilfarsflöt) með því að draga línurnar a, b, c (sjá 8. mynd), og síðan haldið áfram eins og sagt er í skýringunum.

Það skal haft hugfast, að því aðeins er hægt að nota þá aðferð, að afmarka hornin á efri flöt mælingarþilfars, að stefnið og skuturinn myndi nákvæmlega sama hallahorn fyrir ofan og rétt fyrir neðan mælingarþilfarið. Ef t. d. hallahornið við, eða rétt fyrir neðan mælingarþilfar, er ekki nákvæmlega það sama, þá verður að miða við síðarnefnda hornið.

3. Ef skip hefur gafflstafn eða skut, eins og talað er um í málsgrein 2, er nauðsynlegt að taka tillit til bitabugðu (kúpu), þar sem um hana er að ræða. Þetta er gert með því að auka þilfarsþykktina á 8. mynd um $\frac{1}{2}$ af bitabugðunni við endimörk mælingarlengdarinnar.²⁾

Bitabugða.

17. gr.

Bitabugðan finnst með því að strengja línu þvert yfir skipið, frá hlið til hliðar á æskilegum stað á mælingarlengdinni, þannig að línan sé jafnhátt frá þilfari á báðum hliðum skipsins. Fjarlægðin milli línunnar og þilfarsins við hliðarnar, að frádreginni fjarlægðinni milli línunnar og þilfarsins miðskipa, er bitabugðan, sem leitað var að (sjá 9. mynd).

1) Ef mælingarþilfar er með bitabugðu á endum mælingarlengdarinnar (kúpt), í því tilfelli að skipið sé með gaffli framan eða aftan, eða risi í beinni línu frá hliðum skipsins upp að skipsruíðju, þá er staðsetning þessara punkta, hvors um sig $\frac{1}{2}$ af bitabugðunni eða helmingur af risinu fyrir neðan neðri flöt mælingarþilfars í miðju skipi.

2) Sjá einnig neðanmálsskýringu við 15. gr.

Rof á mælingarþilfari.

18. gr.

Ef mælingarþilfar er rofið á parti af lengdinni eins og átt er við í 10. gr., þriðju málsgrein (sjá 10. mynd), skal ákveða mælingarlengdina með því að miða við hugsaða línu í framhaldi af þilfarinu.

Þegar svo stendur á, eins og sýnt er á 10. mynd, væri ráðlegt að flytja takmörk mælingarlengdarinnar upp á efra þilfar reisnarinnar og mæla lengdina eftir reisninni. Þar sem fjarlægðin frá undirfleti reisnarþilfarsins að framhaldslínunni er jöfn hæð reisnarinnar, finnast endimörk mælingarlengdarinnar með því að flytja niður hæðarpunktinn. Auðvitað er nauðsynlegt að taka tillit til bandanna, inn-súðar (ef hún er) og bitabugðu, þar sem um slíkt er að ræða.

Ákvörðun mælingarlengdar.

19. gr.

Þegar, eins og oftast er, ógerlegt reynist að mæla alla mælingarlengdina beint á milli endimarka hennar, skal, eftir að búið er að ákveða þessa endipunkta og merkja þá á mælingarþilfarið, mæla að framan og aftan frá endimörkunum að skilju eða lestaropi o. s. frv., eftir því sem þægilegast er.

Á skipum með venjulegu risi, skal mæla það sem eftir er af mælingarlengdinni með málbandi, sem lagt er á mælingarþilfarið, eða með línu, sem strengd er vel milli stafna. Síðan er mæld lengdin milli skilju, lestaropa o. s. frv., að punktinum, sem fremsti og aftasti parturinn er mældur að. Málbandið er lagt, eða línan strengd þannig, að engin hindrun sé í vegi, samhliða miðlínu skipsins, á mælingarþilfarið eða fyrir ofan það eða framhaldslínu þess. Þegar lína er notuð, (sem nauðsynlegt er, ef risið er mikið), skal strengja hana langskipa. Lengd línunnar er mæld með mælistöng eða málbandi. Mælingarlengdin finnst með því að leggja saman lengd framhlutans, lengdina sem mæld var með mælistönginni eða málbandinu og lengd afturhlutans.

Ákvörðun miðþverskurðar.

20. gr.

Þegar búið er að finna mælingarlengdina, verður að ákveða miðþverskurðinn. Þetta er gert þannig, að mældur er helmingur mælingarlengdarinnar fram eftir frá aftasta punktinum, eða aftur eftir frá fremsta punktinum, á sama hátt og skýrt er í 19. gr. Miðja lengdarinnar er merkt á línuna og á þilfarið og fjarlægð hennar frá skilju, lestaropi o. s. frv. er ákvörðuð. Mæling þessi er síðan prófuð með því að mæla hinn helming lengdarinnar frá miðju á sama hátt. Ef endi helmings lengdarinnar lendir í yzta punkti mælingarlengdarinnar, þá er lengdin nákvæmlega mæld og staða miðþverskurðarins hefur verið rétt afmörkuð. Ef þessir punktar mætast ekki, er nauðsynlegt að endurmæla mælingarlengdina.

Önnur aðferð er sú, að við ákvörðun staðsetninga hinna ýmsu þverskurða, eins og um er rætt í 21. gr., eru afmörkuð á þilfarið hin sameiginlegu bil milli þverskurða frá hvorum yzta punkti mælingarlengdarinnar og er þá miðþverskurðurinn, þar sem þessi millibil mætast miðskipa.

Þverskurðir.

21. gr.

Mælingarlengdinni skal skipt niður í jafna parta, eins og sýnt er í eftirfarandi töflu:

Mælingarlengd:		Tala jafnstórra parta:
50 fet = 15,24 m, eða minna		4
yfir 50 fet = 15,24 m, en ekki yfir 120 fet = 36,58 m		6

Mælingarlengd:	Tala jafnstórra parta:	192
yfir 120 fet = 36,58 m, en ekki yfir 180 fet = 54,86 m	8	8. sept.
yfir 180 fet = 54,86 m, en ekki yfir 225 fet = 68,58 m	10	
yfir 225 fet = 68,58 m	12	

Sameiginlegt bil milli þverskurða er því ákvarðað með því að deila tölu partanna í mælingarlengdina.

Lóðréttir þverskurðir skulu staðsettir hornrétt á skipshliðina um deilipunkta og endipunkta mælingalengdarinnar. Þeir eru tölusettir 1, 2, 3 o. s. frv., þannig að við fremsta þverskurðarpunktinn er sett talan 1 og síðasta talan við aftasta þverskurðarpunktinn.

22. gr.

Staða miðþverskurðarins, eins og hann er staðsettur á mælingarþilfarinu, þarf nú að flytjast inn í rúmið undir þilfarinu (vélarúm, kolarúm o. s. frv.), lóðrétt á kjalarlínu skipsins, með því að reikna út frá fjarlægðinni frá skiljum, lestaropum o. s. frv., eins og hún reiknaðist samkvæmt 20. gr.

Byrjað er við miðþverskurðinn, þar sem hann er staðsettur í rúminu undir þilfari, og hin sameiginlegu bil milli þverskurða og staðsetning hinna þverskurðanna afmörkuð á innsúðina á botninum, ásgöngin, kjalbakið eða annan stað, sem heppilegur þykir. Hin sameiginlegu bil skulu afmörkuð samhliða kjalarlinunni og á miðflöt skipsins eða samhliða honum. Til þess að ganga úr skugga um að hinir ýmsu þverskurðir séu rétt staðsettir, skal mæla fjarlægðina að skiljum, lúkuumgerðum o. s. frv. og bera þær saman við sömu fjarlægðir á mælingarþilfarinu.

Þegar ógerlegt reynist að mæla þverskurð á réttum stað, skal mæla eins nálægt honum og hægt er,¹⁾ Athuga ber nákvæmlega, hve langt fyrir framan eða aftan rétta staðinn mælt er, og skulu gefnar fullar upplýsingar um þetta í mælingarskýrslunni, ef nauðsynlegt þykir.

Í skipum, sem knúin eru með vélaafli, skal fengin vissa um fjarlægðina frá vélarrúmsskilju, að næsta rétt staðsettum þverskurði, bæði hvað snertir fremri og aftari skilju, og þessi fjarlægð tilgreind í mælingarskýrslunni.

23. gr.

Áður en byrjað er á mælingu þverskurðanna, er nauðsynlegt að athuga hvort yfirflöturinn, sem mæla á mælingardýptina að, er láréttur eða rís eða lækkar frá skipsmiðju út að hliðunum,²⁾ hvort sem þetta eru venjulegir botnstokkar, langbönd, tvöfaldi botn, eða efri flötur innsúðar á tréskipum.

24. gr.

Þegar ákveða skal mælingardýptina, skal ganga úr skugga um bitabugðuna í hverjum þverskurði fyrir sig, samkvæmt fyrirmælum í 17. gr. og eins og sýnt er á 9. mynd.

Ákvörðun mælingardýptar.

25. gr.

Mælingardýpt þverskurðar er fjarlægðin frá neðra fleti mælingarþilfars að efra fleti aðalbotnstokka eða efra fleti innra botns, eins og skilgreint er í 26. gr.,

1) Þá getur jafnvel verið heppilegt að mæla í staðinn tvo þverskurði, þann næsta fyrir framan og aftan þverskurðinn, sem mæla átti (sjá 44. gr.).

2) Til þess að ganga úr skugga um þetta, er strengd lína þvert yfir botninn, jafnhátt frá gólfi á báðum hliðum. Mismunurinn milli hæðar línunnar frá botnstokkum miðskipa og hæðar línunnar frá botnstokkum á hliðum, sýnir risið eða lökkunina á botnstokkum.

- 192 að frádreginni þykkt innsúðar, ef hún er nokkur og einum þriðja af bitabugðunni.
8. sept. en ef efri flötur innra botns er ekki láréttur, skal breyta þessari dýpt samkvæmt fyrirmælum 28. gr., ef nauðsynlegt þykir.¹⁾

Ef þverskurður lendir á stað, þar sem þilfarið er rofið, þá er dýptin fjarlægðin frá framhaldslínu mælingarþilfars að efra fleti botnstokka eða innra botns, með frádráttum þeim og leiðréttingum, sem um er talað hér að framan.

Aðalbotnstokkar og efri flötur innra botns.

26. gr.

Þegar ákveða skal aðalbotnstokka í skipinu eða efri flöt tvöfalda botns, eins og getur í 25. gr., skal fylgja eftirfarandi fyrirmælum:

- a. Að því er snertir þann hluta skipsins, sem er á milli stafnskilju og skutskilju:

Skip með einföldum botni:

1. Botnbygging með föstum þverbotnstökkum á hverju bandi, skal talin algengust (standard) bygging, og þegar slíkir botnstokkar eru lagðir, skulu þeir ávallt taldir sem aðalbotnstokkar (sjá 11. mynd).
2. Ef botnbygging hefur heila botnstokka á öðru eða þriðja hverju bandabili og grindabotnstokka í sömu dýpt á hinum bandabilunum, koma slíkir botnstokkar í stað aðalbotnstokka (sjá 12. og 13. mynd).
3. Ef botnbygging er með heilum botnstökkum á öðru hvoru bandabili og á milli þeirra lægri botnstokkar eða bönd, skal mælingardýptin mæld að hærri botnstökkunum (sjá 14. mynd).
4. Ef botnbygging er með misháum botnstökkum, verður að taka ákvörðun um, hvort hærri eða lægri botnstokkarnir skuli teljast aðalbotnstokkar. Það er hin venjulega regla, að lægri botnstokkarnir teljist aðalbotnstokkar, ef meira en tvö bandabil eru á milli hærri botnstokkanna (sjá 15. mynd).
5. Ef botnbyggingin hefur langskipsbönd með jafnri dýpt, skal efri rönd langskipsbanda talin efri flötur aðalbotnstokka (sjá 16. mynd).
6. Ef langskipsböndin eru af misjafnri hæð, gilda sömu reglur og í greinunum 3 og 4 (sjá 17. og 18. mynd).
7. Sé botnbyggingin með bæði lang- og þverböndum, þarf að bera það saman við fyrirmælin hér að framan og velja úr það, sem við á, þegar ákveða skal aðalbotnstokka.

Skip með tvöföldum botni:

8. Ef botninn er tvöfaldur, hvort heldur með langböndum eða þverböndum, og hann er eingöngu ætlaður fyrir vatn til kjölfestu, skal mæla mælingardýptina að efra fleti innra botns, en ef hann er ætlaður til flutnings á farmi, vistum eða eldsneyti, skal mæla mælingardýptina að efra fleti aðalbotnstokka, samkvæmt tölulíðunum 1 til 7, á sama hátt og um skip með einföldum botni væri að ræða (sjá 19., 20., 21. og 22. mynd).

Þar, sem efri flötur aðalbotnstokka nær upp að innri botnspötu, má telja efra flöt platnanna vera efra flöt aðalbotnstokka.

9. Þykktin á innsúðinni, sem um ræðir í 25. gr., skal enn sem fyrr dregin frá, jafnvel þó innsúðin sé lögð á innri botninn eða á botnstokkana, sem samkv. framansögðu á að mæla mælingardýptina að.

- b. Viðvíkjandi þeim hlutum skipsins, sem eru fyrir framan stafnskilju og fyrir aftan skutskilju:

1) Ef mælingarþilfarsbitarnir rísa í beinni línu frá hliðunum inn að miðju, skal frádrátturinn vera helmingur í stað eins þriðja af risi bitanna. Slíkt ris er ákveðið og notað á sama hátt og sagt er í 24., 25., 30. og 43. gr. um bitabugðu.

1. Ef botnstokkarnir eru í sömu hæð eða lægri en botnstokkar eða innri botn þegar fyrir framan stafnskilju eða fyrir aftan skutskilju, eftir því sem á stendur, skulu þeir botnstokkar teljast aðalbotnstokkar (sjá 23. mynd).
2. Ef botnstokkarnir eru hærri en botnstokkarnir eða innri botninn, í beinu framhaldi frá stafnskilju eða skutskilju, eftir því sem á stendur, verður að mæla mælingardýptina að hugsaðri línu, sem dregin er samhliða kilinum í samsvarandi hæð við slíka botnstokka eða innri botn (sjá 24.¹⁾ og 25. mynd).

Mæling mælingardýpta.

27. gr.

Mælingardýptir skulu mældar með mælistöng, sem staðsett er við, eða rétt við, miðflöt í þverskurði á þeim stað, sem sagt er í 22. gr. Dýptirnar skal mæla að efra fleti botnstokka eða að efra fleti platna innra botns og skal draga þykkt innsúðar frá, ef hún er nokkur (sjá 26. mynd).

Í tréskipum skal mæla dýptirnar að efra fleti innsúðar, en þó því aðeins að hún sé lögð beint á efra flöt botnstokka (sjá 27. og 28. mynd).

Útskot á hliðarkjalbak eða önnur útskot til styrktar, skal ekki telja sem innsúð.

Leiðréttingar á mældum dýptum.

28. gr.

1. Í skipum með tvöföldum botni, þar sem innri botninn hallast í þverskurðinum frá miðfleti út að hliðunum, skal bæta við hina mældu hæð, helmingi hallans, ef línan er bein, en einum þriðja, ef línan er ávöl (sjá 29. mynd).
2. Í skipum með tvöföldum botni, þar sem innri botninn hækkar í þverskurðinum frá miðfleti út að hliðunum, skal draga frá hinni mældu hæð helming rissins, ef línan er bein, en einn þriðja, ef línan er íhvolf (sjá 30. mynd).
3. Í skipum með einföldum botni, þar sem efri flötur botnstokka ris eða lækkar frá miðfleti út að hliðunum, eiga leiðréttingarnar í 1. og 2. lið ekki við.

Rúm, sem eiga að teljast með eða dragast frá rúmlestatáli undir mælingarþilfari.

29. gr.

1. Ef innskot eða útskot eru í tvöfalda botninum eða í venjulegum botnstokkum, sem ekki ná hliðanna á milli í skipinu, skal mæla þessi inn- eða útskot sérstaklega og skal rúmmál þeirra dregið frá eða bætt við rúmlestatöluna undir mælingarþilfari. Þó skal því aðeins draga þau frá, að útskot þessi séu fastur hluti af botnbyggingu skipsins. Dýpt þverskurðarins skal mæld frá framhaldslínu efra flatar hylkis eða botnstokka (sjá 31. og 32. mynd).
2. Ef innsúð er aðeins undir lestaropum, skal mæla hana sérstaklega og draga rúmtak hennar frá rúmlestatáli undir mælingarþilfari. Ekki skal gera neinn frádrátt fyrir þykkt innsúðar þegar ákveða skal mælingardýpt hinna mismunandi þverskurða í lestaropunum (sjá 33. mynd).
3. Ef bungur eru á skipshliðunum, svo sem skrófuútskot, skal mæla breiddirnar, sem geta lent á þessum stöðum, að venjulegri bandabreidd. Rúmtak bunganna skal síðan fundið og því bætt við rúmlestatál undir mælingarþilfari.
4. Í skipum með krussara skut (cruiser stern), sem stefnið nær sjáanlega aftur fyrir endimörk mælingarlengdarinnar, skal ákveða rúmtak þessa rúms og bæta því við rúmlestatál undir efra þilfari (sjá 34. mynd).

1) Stafnhylki skulu ekki teljast sem tvöfalda-botns-hylki, jafnvel þó botnstokkarnir nái upp að yfirfleti hylkisins.

192

30. gr.

8. sept.

Þegar þverskurður lendir í opi á þilfari (þ. e. lestraropum, vélarreislun o. s. frv.):

1. Má mæla dýptina frá hlið á umgerð lestaropa og bæta þar við bitabugðu, sem fer eftir breidd opsins, eða ef heldur vill:
2. Má ákveða dýptina við skipshliðina og bæta við hana allri bitabugðunni (sjá 35. mynd). Þessi bitabugða er ákvörðuð sem meðaltal af bitabugðunum á endabítum í lestaropinum.

Þegar búið er að mæla dýptina samkvæmt framanrituðum fyrirmælum, er mælingardýpt þverskurðarins ákveðin samkvæmt ákvæðum 25. gr.

31. gr.

Ef mælingarþilfarið er rofið með þrepi og heldur síðan áfram í hærri eða lægri fleti, skal dýpt þverskurðar, sem lendir í þessum hærri eða lægri fleti, mæld að neðra fleti þessara þilfara. Dýptir þessar skal síðan hækka eða lækka, eftir því sem við á, um það, sem hæð þrepsins nemur (sjá 36. mynd).

Ef innskot eða rúm er undir mælingarþilfari algerlega opið fyrir sjó, og þess vegna ekki innifalið í brúttó rúmlestatölunni (t. d. dráttarbraut í hvalveiðiskipum), skal reikna slíkt rúm út sérstaklega, og draga síðan rúmtak þess frá rúmlestatölu undir mælingarþilfari.

Tala breidda.

32. gr.

Mælingardýpt hvers þverskurðar skal skipt niður í:

- a. Fjóra jafna parta, ef mælingardýptin við miðju mælingarlengdar fer ekki fram úr 16 fetum eða 4,88 metrum.
- b. Sex jafna parta, ef mælingardýptin við miðju mælingarlengdar fer fram úr 16 fetum eða 4,88 metrum.

33. gr.

Þegar mælingardýptin hefur verið ákvörðuð, er sameiginlega bilið milli breidda ákvarðað með því að deila í dýptina með deilinum, sem um getur í 32. gr. Deilipunktarnir eru síðan afmarkaðir á eina af mælistöngunum, byrjað við neðsta deilipunktinn, og sameiginlegu millibilin afmörkuð út frá honum. Þegar neðsti deilipunkturinn er merktur, verður að gæta þess, að hann sé í réttri hæð fyrir ofan lægsta punkt mælingardýptarinnar.¹⁾

Mælingar á breiddum.

34. gr.

Breiddirnar í hverjum þverskurði eru tölusettar ofan frá og niður eftir, þannig að nr. 1 verður í hæð við efsta punkt mælingardýptarinnar og lægsti punkturinn verður nr. 5 eða nr. 7, eftir því sem á stendur.

Breiddirnar eru mældar hornrétt á miðflöt, um deilipunktana og jaðrapunkta mælingardýptarinnar, frá innsúð til innsúðar, ef hún er einhver, en ef innsúð er engin, þá milli innri brúna banda. Þykkt innsúðar er einnig rannsökuð. Innskot langbanda, undirstöðubita, eða önnur styrktar-innskot úr grind skipsins, skal ekki telja sem innsúð (sjá 37. og 38. mynd).

Þegar reft innsúð í stálskipum er ekki lögð beint á bandabrunirnar er ráðlegt að mæla að böndunum og draga frá því máli þykkt innsúðarinnar, sem skal mæla lárétta.

1) Þegar svo stendur á, að skip hefur þverskipa láréttan innri botn og innsúð lagða á undirlög, skal setja mælingarstöngina á innsúðina. Lægsti deilipunkturinn er nú ákvarðaður með því að merkja sameiginlega millibilið að frádreginni hæð undirlaganna.

Ef ekkert band er á þeim stað, þar sem mæla á breidd, skal mæla hana að skipshliðinni og draga síðan frá hvoru megin lárétta dýpt næsta bands.

192

8. sept.

Ef ógerlegt er að mæla breidd á réttum stað, verður að mæla hana eins nálægt honum og mögulegt er; þá þarf að ákveða nákvæmlega, hve langt fyrir ofan eða neðan hina réttu hæð breiddin var tekin, og ef nauðsynlegt þykir, gefa fullar upplýsingar um þetta í mælingarskýrslunni.

Þegar mæla skal efstu og neðstu breiddina, skal athuga fyrirmælin í 37. og 38. gr.

Bönd af mismunandi dýptum.

35. gr.

Í skipum, sem hafa bönd í mismunandi dýptum (sjá 39. og 40. mynd), skal mæla breiddirnar að grynri böndunum, þegar meira en tveggja banda bil er á milli dýpri bandanna. Ef innsúð er, skal draga þykkt hennar frá breiddum þeim, sem þannig eru fundnar, eða að breiddirnar eru mældar frá innsúð til innsúðar, eins og segir í 34. gr.

Framangreind regla gildir ekki um skip með langböndum, þar sem dýptin minnkar upp á við að mælingarþilfarinu (sjá 41. mynd). Þegar svo stendur á, skal viðhafa ákvæði 34. gr. Ef um innsúð er að ræða, skal draga þykkt hennar frá.

36. gr.

Í skipum með gáróttum hliðum, skal mæla breiddirnar að hugsaðri bandalínu (sjá 42. mynd), til þess að finna rétt flatarmál þverskurðanna að gárunum meðtöldum. Ef innsúð er lögð, skal draga þykkt hennar frá breiddunum, sem þannig koma fram.

Efsta breidd.

37. gr.

Efstu breiddina, sem er í hæð við efsta punkt mælingardýptarinnar, verður að mæla þegar fyrir neðan mælingarþilfarið. Ef ekki er hægt að koma því við að mæla breiddina fyrir neðan þilfarið, má mæla hana ofan á þilfarinu, en ef það er gert, þarf að ganga úr skugga um, hvort breidd (dýpt) bandanna er sú sama fyrir ofan og fyrir neðan þilfarið, og hvort hliðar skipsins í hæð við þilfarið eru lóðréttar. Ef þykkt bandanna fyrir ofan þilfarið er önnur en hún er fyrir neðan það, verður að leiðrétta hina mældu breidd samkvæmt því sem sýnt er á 43. mynd. Ef hliðarnar eru aðkrepptar eða fláar, skal leiðrétta hinar mældu breiddir samkvæmt því sem sýnt er á 44. mynd.

Neðsta breidd.

38. gr.

Neðsta breiddin er í hæð við neðsta punkt mælingardýptarinnar og verður að mælaskrá á botnstokkum, eða innsúð, ef einhver er, eða á innri botni, eftir því sem á stendur, samkvæmt eftirfarandi reglum:

1. Í skipi með tvöföldum botni, þegar efri flötur hans er láréttur, eða fellur eða ris frá miðfleti út að hliðunum, skal mæla breiddirnar milli hornlína tvöfalda botnsins (sjá 45., 46., 47. og 48. mynd). Ef efri brún hnjóanna, sem festa tvöfalda botninn við böndin, heldur áfram í réttri línu við efri flöt hylkja (sjá 49. mynd), skal mæla breiddirnar að innri rönd banda, eða innsúðarinnar, sem fest er á þau. Þessi seinni aðferð skal einnig höfð, þegar efri flötur hylkja nær út að hliðum skipsins og hnén eru staðsett með meira en tveggja banda bili (sjá 50. mynd); en ef hnén eru þéttari, skal mæla breiddirnar að punktinum, þar sem hnén mæta efra fleti hylkja (sjá 51. mynd).

- 192 2. Í skipi með einföldum botni, skal mæla neðstu breiddina milli punktanna sem
8. sept. mynda láréttan flöt við botnstokka eða innsúð (sjá 52., 53., 54., 55. og 56. mynd).

Flatarmál þverskurða.

39. gr.

Við útreikning á flatarmáli þverskurða er notuð Simpson's regla og er flatarmál þverskurða ákvarðað samkvæmt eftirfarandi aðferðum:

- a. Þegar fimm breiddir eru teknar, eru þær margfaldaðar:

Breiddir nr. 1 og 5 með 1;

Breiddir nr. 2 og 4 með 4;

Breidd nr. 3 með 2.

- b. Þegar sjö breiddir eru teknar, eru þær margfaldaðar:

Breiddir nr. 1 og 7 með 1;

Breiddir nr. 2, 4 og 6 með 4;

Breiddir nr. 3 og 5 með 2.

Útkomurnar eru síðan margfaldaðar með einum þriðja af sameiginlega bilinu milli breiddanna og kemur þá út flatarmál þverskurðarins.

40. gr.

Þegar ekki er gerlegt að mæla þverskurð á réttum stað, eins og um er talað í 22. gr., má finna flatarmál hins rétta þverskurðar með því að nota uppdráttinn að rannsóknarboglínunum, sem um getur í 44. gr.

Rúmtak rúmsins undir mælingarþílfari.

41. gr.

Þegar búið er að ákvarða flatarmál hvers þverskurðar á réttum stað, er rúmtak rúmsins undir mælingarþílfari ákveðið samkvæmt eftirfarandi:

Flatarmál fyrsta og síðasta þverskurðarins er margfaldað með 1.

Flatarmál þverskurðanna með jafnri tölu er margfaldað með 4.

Flatarmál þverskurðanna með stakri tölu (annarri en fyrstu og síðustu) er margfaldað með 2.

Samantöld útkoma úr þessu er síðan margfölduð með einum þriðja af sameiginlega bilinu milli þverskurða. Þessi síðasta útkoma er rúmtak rúmsins undir mælingarþílfari í rúmfetum eða rúmmetrum. Rúmlestatal undir mælingarþílfari fæst með því að deila með 100 í rúmfetatöluna. Ef reiknað hefur verið með rúmmetrum, er þeim breytt í rúmlestir með því að deila þeim með 0,353.

Þegar búið er að reikna út rúmtak rúmsins undir mælingarþílfari, þá er rúmtak þeirra rúma, sem um getur í 29. eða 31. gr., 2. málsg., lagt við eða dregið frá, eftir því sem við á, og verður þá afgangurinn rúmlestatal skipsins undir mælingarþílfari.

Rof eða þrep á tvöfalda botni.

42. gr.

Ef tvöfaldi botn er með þrepi á einum eða fleiri stöðum, verður að mæla rúmið undir mælingarþílfari í þörtum. Hvern part verður þá að mæla eins og hann væri sérstakt skip, þar sem mælingarlengdin fer eftir lengd partsins. Þess vegna verður að skipta niður lengd hvers parts eins og segir í 21. gr., með þeirri undantekningu, að ef lengdin er ekki yfir 30 fet eða 9,14 metrar, er henni aðeins skipt í tvennt.

Í þessari grein er orðið „þrep“ notað um þau tilvik, þar sem a) snögg breyting verður á dýpt tvöfalda botnsins, b) þar sem tvöfaldi botninn heldur fram í lægra fleti og orðið „rof“ á við, c) þar sem tvöfaldi botninn er aðeins að hluta og

botnstokkarnir eru í öðrum hæðarfleti þar sem þeir taka við af tvöfalda botninum. 192 Þessi síðasta undantekning skal þó ekki ná til botnstokka í stafni, ef þeir eru 8. sept. dýpri heldur en aðliggjandi partar tvöfalda botnsins (sjá 57., 58. og 59. mynd).

Við endapunkta og deilipunkta hvers parts eru þverskurðir mældir, og skal mælingardýptin, sem mæld var við miðju mælingarlengdar skipsins, ákveða um það, hvort mælingardýptirnar skuli skiptast í fjóra eða sex jafna parta, samkvæmt 32. gr.

Flatarmál hvers þverskurðar og rúmtak hvers parts af rúminu undir mælingarþilfari, skal reiknað út samkvæmt reglunum, sem gefnar eru í 39., 40. og 41. gr. og samanlögð útkoma partanna verður rúmlestatala skipsins undir mælingarþilfari.

Samkvæmt fyrirmælunum c) í annarri málsgrein, skulu reglurnar í þessari grein ekki ná til breytinga á dýpt botnstokka í skipum með einföldum botni eða þeim sem hafa tvöfaldan botn aðeins að hluta (sjá 60. mynd).

43. gr.

Í skipum, sem hafa þilfar undir mælingarþilfari, skal mæla þverskurðina að nokkru fyrir ofan og að nokkru fyrir neðan lægra þilfarið. Þetta er gert á eftirfarandi hátt:

Afstaða þverskurðanna er mörkuð á lægra þilfarið, síðan er fjarlægðin mæld frá efri fleti þessa þilfars að undirfleti mælingarþilfarsins í miðfleti hvers þverskurðar og þykkt neðra þilfarsins ákvörðuð.

Afstaða þverskurðanna undir neðra þilfarinu er síðan ákvörðuð og dýptir mældar frá undirfleti neðra þilfars. Síðan er lagt saman: Dýpt undir neðra þilfari, þykkt neðra þilfars og hæð milli mælingarþilfars og neðra þilfars, eftir að gerðar hafa verið nauðsynlegar leiðréttingar (sjá 25. gr.) og kemur þá út heildarmælingardýptin. Dýptinni er síðan skipt á venjulegan hátt til þess að finna deilipunktana, þar sem breiddirnar eru mældar.

Rannsóknarboglinur.

44. gr.

Öll mál, sem mæld eru í skipinu, skulu prófuð með rannsóknarboglinum, sem t. d. eru gerðar eins og sagt er hér á eftir (sjá 61. mynd):

1. Mælingarlengdin er afmörkuð eftir mælikvarða á lárétta línu AB. Deilipunktar lengdarinnar tölusettil framan frá og aftur eftir, eru merktir á línuna. Við hvern deilipunkt skal draga hornréttu línu og á hana merkja í sama mælikvarða, mælingardýpt viðkomandi þverskurðar. Efstu punktar þessarar dýptar eru síðan tengdir saman með boglinum, dregnum með teiknilista. Boglína cd, sem þannig myndast, er nokkurn veginn samsvarandi risi þilfarsins, ef efri flötur tvöfalda botns eða efri flötur venjulegra botnstokka er láréttur á langveginn. Ef þessi boglína er regluleg og áframhaldandi, má álykta, að hinar mismunandi mælingardýptir séu nákvæmar.

Deilipunktar hverrar dýptar skulu merktir á hverja af línunum, sem voru dregnar hornrétt á AB-línuna, og sem dýptirnar hafa verið merktar á. Láréttar línur eru dregnar í deilipunktana og á þær línur eru merktar hálfar breiddirnar, sem mældar voru við samsvarandi punkta, í mælikvarða þann, sem notaður er.

Ef málin hafa verið nákvæm, munu yztu punktar breiddanna tengjast saman með jöfnum boglinum; ef þau hafa ekki verið nákvæm mun skekkjan á bogunum sýna, að skekkja hefur verið í mælingunni.

2. a. Ef svo stendur á, að neðstu punktar mælingardýptarinnar í hinum ýmsu

192

8. sept.

Þverskurðum mynda beina línu eða reglulega framhalds-boglínu, skal draga jafnmarga lengdarboga á breiddirnar á eftirfarandi hátt: Byrjað er við grunnlínu xy, og fjarlægðir jafnar hálfri breidd þverskurðanna merktar á lóðréttu línurnar, sem samsvara þverskurðunum. Ef tekst að tengja punktana, sem samsvara breiddum með sömu tölum með línunum, sem mynda reglulega boga, er öruggt að málin hafa verið rétt.

- b. Ef svo stendur á, að neðstu punktar mælingardýptarinnar í hinum ýmsu þverskurðum, mynda ekki beina línu, skal draga lengdarboglínur í láréttum fleti (sjólinu) á eftirfarandi hátt: Taka skal ákveðna tölu af láréttum flötum með jafnlöngu bili á milli (þ. e. sjö að tölu með tölunum I til VII) samhliða AB-línunni.

Til þess að breiddirnar í þverskurðunum ruglist ekki, eru aðeins sýndir fletirnir í fremsta og aftasta hlutanum í dæmi því, sem hér er tekið (sjá 61. mynd).

Sérhver láréttu flatanna, sem þannig eru ákvarðaðir, mætir þverskurðinum í punkti, sem auðvelt er að finna. Í hálfskurðunum 3 og 7 mætast þeir við punktana h., i., j., k., l., m., og n. og h', i', j', k', l', m', og n'. Næst er að ákveða lengdirnar hg., i., j., ... ng., h'g', i'g', j'g'. ... n'g'. — Þ. e. hvora lengd um sig milli hvorra punktanna h., i., j., ... n. og h', i', j', ... n'. og miðlínanna í skurðunum 3 og 7. Þessar lengdir skal merkja á láréttan flöt og byrja við grunnlínu xy samhliða AB, í hornréttri línu við þessa grunnlínu, samsvarandi hinum ýmsu þverskurðum; þannig finnast h., i., j., k., l., m. og n., og h', i', j', k', l', m'. og n', sem eru yztu punktar lengdanna, sem merktar voru.

Eins er farið með hina þverskurðina.

Með því að tengja saman samsvarandi punkta h., i., j. ... n. og h', i', j'. ... n', fást út boglínurnar, sem samsvara láréttu skurðunum I., II., III. ... VII. Ef málin hafa verið nákvæm, verða boglínurnar reglulegar.

3. Á lóðréttu línurnar, sem dregnar eru í gegnum deilipunkta lengdarinnar, skal marka fjarlægðir samsvarandi flatarmáli þverskurðanna samkvæmt mælikvarða. Ef það kemur í ljós, að boglína, sem myndast úr yztu punktum þessara lengda er regluleg, má ganga út frá því, að lengdirnar hafi verið rétt mældar og flatarmálin rétt útreiknuð. Skekkjur munu koma fram í tilsvarende óreglu á boglínunni.
4. Rannsóknarboglínurnar eru ekki aðeins ómissandi við prófun mælinga og útreikninga, þær gera einnig gerlegt, ef nauðsyn krefur, að búa til þverskurð, sem vegna byggingarfyrirkomulags hefur ekki verið hægt að mæla.

Þegar svo stendur á, að ekki er hægt að komast að þverskurði til mælingar, er ráðlegt að taka tvo hjálpar-þverskurði í staðinn, annan fyrir framan og hinn fyrir aftan þverskurðinn, sem ekki er hægt að komast að og eins nálægt honum og gerlegt er (sjá 22. gr.). Þessir tveir hjálparþverskurðir og hinir reglulegu þverskurðir, sem hægt hefur verið að ákvarða á venjulegan hátt, stuðla að því að finna má boglínur breidda með sömu tölu eða boglínur láréttu flatanna, eftir því sem við á.

Á lóðréttu línuna, sem liggur gegnum deilipunkta ómældra þverskurðarins, skal marka lengdina milli grunnlínu xy og skurðarpunkta lóðréttu línanna við boglínurnar (sjá neðri part 61. myndar).

Þessa aðferð má viðhafa, bæði í tilvikum sem nefnd eru í 2 a og 2 b í þessari grein, og mun hún gera auðvelt að ákveða þverskurðinn. Ef fylgt er aðferðinni að nota boglínur breidda með sömu tölu, munu lengdirnar, sem þannig fást, verða tilsvarende helmingi raunverulegrar breiddar flatarins.

Rúmtak tvöfalda botns.

45. gr.

192

8. sept.

Rúmtak hvers af geymum tvöfalda botnsins, sem verður að vera kunnugt, þegar ákveðinn er hámarksfrádráttur vegna vatnskjölfestu (sjá 71. gr.), er ákveðið annað hvort samkvæmt rúmteikningu, sem fylgir skipinu,¹⁾ eða samkvæmt eftirfarandi:

Ef lengd geymis er ekki yfir 50 fet eða 15,24 metrar, eru mældar þrjár breiddir og þrjár dýptir, en ef hann er yfir 50 fet eða 15,24 metrar að lengd, á að taka fimm breiddir og dýptir.

Lengd hvers geymis er mæld milli botnstokka við enda geymisins.

Við deilipunkta lengdarinnar og við endapunkta hennar eru dýptirnar síðan mældar á einum fjórða af breidd efri flatar geymisins frá miðfleti. Breiddir eru mældar á öllum stöðum, þar sem dýptir hafa verið mældar, við miðju dýptarinnar. Ef geymir hefur óreglulega lögun, þarf að mæla hann í pörtum. Öll mál eru tekin að súð, hliðarplötum geymis og neðra fleti innra botns, án tillits til styrktarjarna eða súðar og hliða banda (sjá 62., 63., 64. og 65. mynd).

Rúmtak hvers geymis skal ákvarðað á eftirfarandi hátt:

Summa hinna tveggja endabreidda að viðbætti fjórum sinnum miðbreiddinni, ef um þrjár breiddir er að ræða, eða summa tveggja endabreiddanna að viðbættum fjórum sinnum jöfnu breiddunum, að viðbætti tvisvar sinnum miðbreiddinni, ef um fimm breiddir er að ræða, er margfölduð með einum þriðja af hinu sameiginlega bili milli breiddanna. Flatarmál það, sem þannig fæst, er margfaldað með meðalhæðinni (þ. e. meðaltal hinna mismunandi mældu hæða), og 95% af þessari síðustu útkomu er rúmtak geymisins í rúmfetum eða rúmmetrum. Rúmtakinu er breytt í rúmllestir með því að deila í rúmfetin með 100, eða með því að margfalda rúmmetrana með 0,353.

Rúmtak hvers geymis í tvöfalda botni eða aðskilinna rúma í tvöfalda botni, skal skrá í rúmllestum eða í rúmmetrum á mælingarskírteinið.

Rúmtak hvers rúms í tvöfalda botni, sem ekki er nothæft fyrir vatnskjölfestu, vistir, brennsluolíu eða farm, skal ekki telja með í rúmtaki geyma tvöfalda botns.

Millipilfarsrúm.

46. gr.

Rúm milli mælingarpilfars og efra pilfars, sem hér á eftir eru kölluð millipilfarsrúm, skulu mæld og þeim bætt við brúttórúmllestatöluna. Sérhvert millipilfarsrúm skal mælt milli tveggja aðliggjandi pilfara.

47. gr.

Fyrirmæli 11., 12. og 13. gr. skulu viðhöfð við mælingar millipilfarsrúma, með þeim breytingum, sem við eiga í hvert skipti.

Aðferðir við mælingar á millipilfarsrúmunum.

48. gr.

Mælingar á millipilfarsrúmunum skulu framkvæmdar samkvæmt einhverri af eftirfarandi aðferðum:

1) Ef tölurnar á rúmmálsteikningunni eru í smálestum (annað hvort í ensku máli eða metramáli) verður að nota rétta breytitölu til þess að ákvarða rúmllestirnar. Ef rúmmálið hefur verið tekið eftir rúmmálsteikningu og vafi leikur á um nákvæmni þessa rúmmáls, verður að mæla geymana eins og til er sagt.

192 1. aðferð:

8. sept. a. Lengd rúmsins er mæld í tvennu lagi. Lengd 1 er mæld í miðfleti skipsins, við miðju hæðarinnar fram á og aftur á, frá innsúð eða böndum, eftir því sem á stendur, við stefni, að framhlið afturstefnis. Lengd 2 er tekin í miðfleti, við miðju hæðarinnar frá framhlið afturstefnis að innri brún skutbanda, eða að innsúðinni (sjá 66. mynd).
- b. Lengd 1 skal skipt niður í jafna parta, samkvæmt fyrirmælum í 21. gr., og lengd 2 skal skipt niður í fjóra jafna parta. Við yztu punkta hvorrar lengdar og við hina mismunandi deilipunkta þeirra eru innanbreiddirnar síðan mældar við miðju hæðarinnar og samkvæmt fyrirmælum 34., 35. og 36. gr. Oftast nær mun breiddin við stefnið og breiddin við aftasta punkt lengdar 2 vera núll.
- c. Hæðin skal mæld í miðfleti við hvern deilipunkt. Ef bitabugðan er ekki sú sama á hinum tveim þilförum, sem rúmið á að mælast á milli, skal mæla hæðina við fjórða hluta viðkomandi breiddar. Hæðin skal mæld frá efra fleti lægra þilfarsins (eða frá efra fleti fastrar þilfarsþekju — eins og t. d. plankaklæðning steinsteypu- eða gúmmígólfs o. s. frv.), að undirfleti þilfarsins fyrir ofan.¹⁾

Ef neðri flötur efra þilfarsins er þiljaður eða klæddur, skal mæla hæðina í gegnum slíkar þiljur eða klæðningu.

2. aðferð:

- a. Öll lengd²⁾ rúmsins í miðfleti, við miðju hæðarinnar, skal fundin milli sömu punkta í stefni og skut eins og talað er um í 1. aðferð.
- b. Lengdinni skal skipt niður í jafna parta samkvæmt fyrirmælum 21. gr. og hinum tveim síðustu af þessum sameiginlegu bilum skal skipt í tvo jafna parta. Síðan eru breiddir mældar við fremsta punkt heildarlengdarinnar, við deilipunkta lengdarinnar og einnig við deilipunkta hinna tveggja síðustu sameiginlegu bila. Hvor breiddanna skal mæld við miðju hæðarinnar og í samræmi við fyrirmæli 34., 35. og 36. gr.
- c. Hæð skal mæld við hvern deilipunkt allrar lengdarinnar. Þessi hæð skal fundin samkvæmt fyrirmælum aðferðar 1 c

3. aðferð (undantekningar):

- a. Í skipum með þverskut, þar sem hægt er að mæla öftustu breiddina við aftasta punkt millipilfarslengdarinnar, og í skipum þar sem aftari hluti millipilfarsins hefur sama lag og framhluti þess (sjá 67. mynd), þarf ekki að mæla aftari hlutann sérstaklega. Í seinna tilvikinu mun breiddin við aftasta punkt heildarlengdarinnar verða núll eða því sem næst.
- b. Eftir að húið er að mæla heildarlengdina og skipta henni niður eins og sagt er í 21. gr., skal mæla breiddirnar við hvern deilipunkt og einnig við endimörk heildarlengdarinnar. Þessar breiddir skulu mældar við miðju hæðarinnar og samkvæmt fyrirmælum 34., 35. og 36. gr.
- c. Hæð skal mæld við hvern deilipunkt heildarlengdarinnar. Þessi hæð skal fundin samkvæmt því, er segir í aðferð 1 c.

1) Ef lægra þilfarið endar við afturstefnið eða nálægt því, skal hæð afturstefnis látin gilda fyrir hæð aftari hlutans.

2) Eftir að mælingarlengdin hefur verið fundin, er auðvelt að finna heildarlengd millipilfars með því að bæta við eða draga frá, eftir því sem við á, mælingarlengdinni, lárétta bilinu, mældu í miðfleti, milli yztu punkta mælingarlengdarinnar og stefnis- og skutplankanna, sem nefnt er hér að framan (sjá 66. mynd).

Rúmtak millipílfarsrúma.

49. gr.

192

8. sept.

Rúmtak millipílfarsrúma er ákvarðað samkvæmt eftirfarandi:

1. Ef aðferð 1, sem talað er um í 48. gr., hefur verið viðhöfð, eru breiddirnar í fremra hluta rúmsins tölusettar þannig, að nr. 1 er við stefnið og síðasta talan er við framhlið afturstefnisins. Breiddirnar við fremstu og síðustu töluna eru margfaldaðar með einum, hinar breiddirnar með stöku tölunum eru margfaldaðar með tveimur og breiddirnar með jöfnu tölunum með fjórum. Summa þessara margfelda er síðan margfölduð með einum þriðja sameiginlega bilsins milli breiddanna, síðan er flatarmál það, sem þannig kemur út, margfaldað með meðalhæðinni (þ. e. meðaltal hæðanna sem mældar voru við deilipunkta lengdar 1, en ekki taldar með hæðirnar við fremsta og aftasta punkt lengdarinnar).¹⁾ Þessi síðasta útkoma verður rúmtak fremra hluta rúmsins í rúmfetum eða rúmmetrum. Fyrirmælum 41. gr. skal fylgt þegar rúmtakinu er breytt í rúmlestir.

Síðan eru breiddirnar í aftari hluta rúmsins tölusettar. Nr. 1 verður breiddin við framhlið afturstefnis og nr. 5 verður breiddin við aftasta punkt lengdar 2. Summa fremstu og öftustu breiddarinnar að viðbættri fjórum sinnum summu annarrar og fjórðu breiddar og að viðbættri miðbreiddinni tvisvar sinnum, skal margfölduð með einum þriðja sameiginlega bilsins milli breiddanna. Flatarmál það, sem þannig kemur út, er síðan margfaldað með meðalhæðinni, eins og útskýrt er hér að framan og þessi síðasta útkoma verður rúmtak aftari hluta millipílfarsrúmsins í rúmfetum eða rúmmetrum.

Summa rúmtaks fremra og aftara hlutans er rúmtak heildar millipílfarsrúmsins.

2. Ef aðferð 2, sem talað er um í 48. gr., hefur verið viðhöfð, skal tölusetja breiddir alls rúmsins framan frá og aftur eftir, nr. 1 verður þá breiddin við stefnið. Rúmtak alls millipílfarsrúmsins er þá fundið á sama hátt og sýnt er í fyrstu skýringargrein við 68. mynd.

Aðrar aðferðir má velja um, og er þá leyft að reikna út öftustu breiddina með því að finna út flatarmál rúmsins fyrir aftan næst síðasta deilipunktinn með flatarmálmæli (Planimeter), eins og sýnt er á 68. mynd. Þegar hin rétta aftasta breidd hefur verið ákveðin þannig, er rúmtak alls millipílfarsrúmsins fundið, eins og sýnt er í annarri skýringargrein við 68. mynd.

3. Ef aðferð 3, sem um er getið í 48. gr., hefur verið notuð, skal tölusetja breiddirnar á venjulegan hátt framan frá og aftur eftir. Rúmtak alls rúmsins finnst þá með því að nota reglurnar, sem gefnar eru í 1. málsgrein þessarar greinar, um ákvörðun rúmtaks frampartar millipílfarsrúms.

Reisnir.

50. gr.

Mæla skal rúm fastra bygginga á eða fyrir ofan efra pílfar, en þær byggingar verða hér eftir nefndar reisnir, samkvæmt fyrirmælum í 51. gr. og með þeim undantekningum, sem um er rætt í 57. og 58. gr., og skal leggja rúmtak þeirri við brúttórúmlestatöluna.

1) Þegar pílförin hafa ekki sama ris, finnst meðalhæðin á eftirfarandi hátt: Hæðirnar með fyrstu og síðustu tölunni (raunverulegar eða hugsaðar) eru margfaldaðar með einum, hæðirnar með stöku tölunum með tveimur og hæðirnar með jöfnu tölunum með fjórum. Summa þessara margfelda deild með summu margfeldaranna gefur meðalhæðina sem að er leitað.

Með tilliti til undantekninga þeirra, sem um getur í 57. gr., skal sérhver lokuð reisin (þ. e. stafnreisin, skutreisin, miðreisin, þilfarshús o. s. frv.), sem nothæf er fyrir flutning eða vistir, eða íbúð skipshafnar eða farþega, innifalin í brúttórúmlestatölunni.

Ef rúm, sem samkvæmt fyrirmælum 58. gr., eru ákvörðuð sem opin rúm, eru útbúin sem íbúðir fyrir farþega eða skipshöfn, skulu þau talin með í brúttórúmlestatölunni. Þegar taka á með í brúttórúmlestatöluna rúm, sem að nokkru leyti eru notuð fyrir skipshöfn eða farþega, visast til 69. myndar.

Ef smíðislag reisnanna (skýla, skilja o. s. frv.) er þannig,¹⁾ að vafi geti leikið á um það, hvort slíkar reisir skulu teljast varanlegar, skal uppdráttur reisnanna, með sundurliðuðum skýringum á smíðislagi þeirra heftur við mælingarskýrsluna.

Fyrirmæli 11., 12. og 13. gr. skulu viðhöfð við mælingu reisna, með þeim breytingum, sem við eiga í hverju tilfalli.

Mæling reisna.

Mæling reisna skal framkvæmd lið fyrir lið á eftirfarandi hátt:

1. Innan-lengdir og -breiddir skulu mældar að innri brún stoða á skiljum, sem eru með eðlilegu millibili, eða að innri brún banda, eða að þiljum, ef þau eru; og hæðirnar frá efra fleti lægra þilfars (eða frá efra fleti fasts gólfs, hvort heldur úr tré, steinsteypu- eða gúmmi) að neðra fleti þilfarsins. Ef undirflötur efra þilfarsins er þiljaður á einhvern hátt, skal mæla hæðina í gegnum slíkar þiljur eða klæðningu.

Ef einhver vafi leikur á um það, hvort telja skuli bilið milli skiljustoða eðlilegt eða ekki, skal taka fram um breidd slíkra stoða og um bilið milli þeirra á mælingarskýrslunni og einnig skal vera nákvæm lýsing á því, hvernig málín voru tekin.

Ef þilfarsgólf er af mismunandi þykkt í reisnum, skal ekki taka tillit til þykkri parta gólfsins, ef þeir eru aðeins lítill hluti heildar yfirborðsins. Annars skal taka meðalþykkt þilfarsgólfsins.

2. Fyrirmæli 48. gr., að því er snertir milliþilfarsrúm, skulu gilda um mælingar á skutreisin eða þrepi, sem nær alveg aftur í skut, með þeim sérstöku ákvæðum, sem hér fara á eftir:

Lengd 1, ef aðferð 1 hefur verið notuð, eða heildarlengdinni, ef aðferð 2 eða 3 hefur verið notuð, skal skipt niður í jafna parta samkvæmt eftirfarandi töflu:

Lengd:	Tala parta:
50 fet = 15,24 metrar, eða minna	2
yfir 50 fet = 15,24 metrar, en ekki meira en 225 fet = 68,58 m	4
yfir 225 fet = 68,58 metrar	6

Ef lengd 1, eða heildarlengdinni, hefur aðeins verið skipt niður í tvo jafna parta, skal einnig mæla hæðirnar við endapunkta þessara lengda.²⁾

3. Lengd annarra reisna (þ. e. stafnreisin, miðreisin o. s. frv.) skal einnig skipt niður í jafna parta samkvæmt framangreindri töflu.

1) T. d. með klemmum eða fleygum.

2) Sjá neðanmálsgrein við 48. gr., aðferð 1 c.

Lengd stafnreisnar skal mæld frá sama punkti á stefni, eins og sagt er í 48. gr., aðferð 1, um mælingu á millipílvarsrúmi. 192

8. sept.

Breiddirnar skulu mældar við hvern deilipunkt og við endapunkta lengdarinnar samkvæmt 48. gr. og 1. málsgreinar þessarar greinar.¹⁾

Ef lengdinni hefur aðeins verið skipt í tvo jafna parta, skal einnig mæla hæðina við endapunkta lengdarinnar og að öðru leyti skulu ákvæði 48. gr. og 1. málsgreinar þessarar greinar notuð.

4. Ef reisin nær ekki hliðanna á milli (þ. e. pílvarshús o. s. frv.) og veggir hennar mynda nákvæmlega eða hér um bil rétt horn, er nægilegt að mæla eina breidd við miðju lengdarinnar.

Í slíku tilviki veltur aðferðin við mælingu hæðarinnar á afstöðu reisnanna og á mismuninum á bitabugðu pílvaranna fyrir ofan og neðan (sjá 70. mynd).

5. Ef reisin er óregluleg í lögun, verður að mæla hana í pörtum.

Rúmtak reisna.

54. gr.

Rúmtak reisna er ákvarðað á eftirfarandi hátt:

1. Eftir að breiddirnar hafa verið tölusettar framan frá og aftur eftir, skal nota förmæli 49. gr. um ákvörðun rúmtaks millipílvarsrúma til þess að ákvarða rúmtak reisnar. Ef lengdinni hefur aðeins verið skipt í tvo jafna parta, skal margfalda summu tveggja endabreiddanna að viðbætti miðbreiddinni fjórum sinnum með einum þriðja sameiginlega bilsins milli breiddanna. Flatarmál það, sem þá kemur út, er margfaldað með meðalhæðinni og þessi síðasta útkoma sýnir rúmtak reisnarinnar í rúmfetum eða rúmmetrum.
2. Ef reisin er eins og um getur í annarri neðanmálsgrein við 3. málsgrein 53. gr. og fjórðu málsgrein sömu greinar, skal margfalda lengdina með breiddinni og margfalda síðan þá útkomu með meðalhæðinni. Þessi síðasta útkoma sýnir þá rúmtak reisnarinnar í rúmfetum eða rúmmetrum.

Lestarop.

55. gr.

Rúmtak lestarops finnst með því að margfalda innanmáls lengdina með meðalinnanmálsbreiddinni og þá útkomu með meðalhæðinni (þ. e. meðalhæð mældri frá undirfleti pílvars að undirfleti lestaropshlera).

Ef samanlagt rúmlestatál lestaropa er meira en $\frac{1}{2}\%$ af þeim hluta brúttórúmlestatölunnar, sem talin er undir mælingarþílfari millipílvarsrúma, reisna, sem ekki eru undanskildar úr brúttórúmlestatölunni og rúma þeirra, sem veita birtu og loftræstingu til vélarúmsins og sem talin eru með í brúttórúmlestatölunni, þá skal það sem umfram er $\frac{1}{2}\%$ talið með í brúttórúmlestatölunni.

56. gr.

Samanlagt rúmlestatál lestaropa skal vera summa rúmtaks allra lestaropa, sem liggja að rúmunum, sem eru innifalin í brúttórúmlestatölunni. Þess vegna skal ekki telja með í þessari samtölu lestarop, sem liggja að rúmunum, sem á að undanskilja, eins og talað er um í 57. og 58. gr. Rúmtak lestarops, sem er staðsett innan opins rúms, en sem liggur að rúmi, sem telst með í brúttórúmlestatölunni, skal vera innifalið í fyrrnefndu samanlögðu rúmlestatagni.

1) Ef reisin hefur sömu breidd við alla deilipunkta lengdarinnar, er nóg að mæla aðeins eina breidd.

- 192 Lestarop, sem liggja að rúmum, sem eru ekki innifalin í brúttórúmlestatöl-
8. sept. unni, skal engu að síður mæla og skrá stærðir þeirra á mælingarskýrsluna.

Lokaðar kistur (Trunk) (t. d. trektir) staðsettar innan reismarsvæðisins, skulu taldar lokaðar reismir og þess vegna innifelast í brúttórúmlestatölnunni (sjá 71. mynd), nema ef þessar kistur liggja að undanskildum rúmum (sjá 72. mynd).

Lokuð rúm, sem ekki teljast með í brúttórúmlestatölu.

57. gr.

Eftirfarandi rúm á efra þilfari eða undir því, skal ekki telja með í brúttórúmlestatölu, ef þau eru eingöngu ætluð til, hæf og notuð til eftirfarandi þarfa:

1. Rúm, er telja má hluta af aflvéllarrúminu eða notað til að hleypa birtu og lofti inn í það. Ákvæði 77. gr. skulu höfð um slík rúm.
2. Rúm, sem hvers konar vélar eru í, sem ekki fylgir aðalaflvél. Í þessari grein er eftirfarandi talið til véla: akkerisvinda og keðjukassi, standvinda, stýrisvél, dælur, kælivélar og eimingarvélar, lyftur, þvottavélar, katlar og vélar til framleiðslu á hvallýsi, fiskilýsi og mjöli, rafalar, rafgeymar, slökkvitæki o. fl. Um aukakatla skulu gilda sömu ákvæði, þar sem þeir, samkvæmt 78. og 79. gr., eru ekki taldir vera hluti af aflvélinni.
3. Rúm það, sem er til skýlis manni eða mönnum við stýrið (stýrishús). Ef rúm er notað að nokkru leyti sem stýrishús og að nokkru leyti sem stjórnklefi, skal undanskilja úr brúttórúmlestatölnunni þann hluta þess, sem notaður er sem stýrishús.
4. Rúm það, sem notað er sem eldhús eða bökunarhús og í eru eldstæði eða ofnar, án tillits til þess, hverjum er ætlað að komast þar fyrir.
5. Rúm, svo sem hágluggar, hvolfþök og kistur (Trunk) til að hleypa inn birtu og til loftræstingar. Ekkert af rúmi undir þaki eða þekju á reisnum skal undanskilja úr brúttórúmlestatölnunni, nema þegar op er í gólfi reismarinnar undir háglugganum, hvolfþakinu eða kistunni, til þess ætlað að hleypa birtu eða lofti inn í rúmið, sem er undir því gólfi (sjá 73. og 74. mynd).
6. Rúm, svo sem niðurgangar og stigaskýli, sem eru til skjóls niðurgöngum, stigum eða lausastigum, sem liggja niður í skipið. Ef niðurgangur, sem ekki er afþiljaður með skiljum, skyldi vera staðsettur í rúmi, sem ætlað er til annarar notkunar, t. d. reykingarsal, skal aðeins undanskilja þann hluta rúmsins, sem er beint upp af niðurganginum. Niðurgangar (stigar eða lausastigar), sem eru beint fyrir neðan niðurgangsupp eða stigaskýli, skulu einnig undanskildir brúttórúmlestatölnunni (sjá 75., 76., 77., 78. og 79. mynd).
7. Rúm, sem í eru vatnssalerni og önnur salerni fyrir skipshöfn og farþega. Ekki skal leyfa að undanskilja slík rúm, ef sérstakt gjald er innheimt af farþegum fyrir afnot þeirra, og ekki skal heldur undanskilja slík rúm úr brúttórúmlestatölnunni, ef þau eru hluti úr íbúð farþega. Þegar svo stendur á, að salerni og snyrtiklefi eru á sama stað, skal ekki undanskilja rúm það, sem snyrtiklefinn tekur, nema hann sé litill í samanburði við rúm það, sem salernin taka (sjá 80. mynd).
8. Rúm undir vatnsskjölfestu samkvæmt því sem segir í 71. gr.

Það, að undanskilja rúmin, sem um er talað í liðunum 2 til 6, er þó háð því skilyrði, að rúmin séu ekki stærri en nauðsyn ber til.

Öll þau rúm, sem rætt er um í þessari grein, skal mæla og færa mál þeirra inn á mælingarskýrsluna undir sérstakri fyrirsögn. Mál rúmana, sem talin eru í liðunum 2 og 8 skulu vera utanmál, nema ef slíkt rúm hefur part af súðinni eða skilju sameiginlega með reisu, sem það er hluti af, en þá skal mæla lengdir og breiddir að sama yfirfleti, eins og gert var um reisinna (sjá 81. og 82. mynd). Að öðru

leyti skulu ákvæði 53. og 54. gr. gilda um mælingar og útreikninga rúmtaksins. 192

Ef slík rúm, sem hér um ræðir, eru inni í reisnum, mun yfirleitt þægilegra að mæla fyrst alla reisnina og síðan rúm það fyrir sig, sem undanskilja á frá brúttórúmlestatölunni (sjá 77. mynd). 8. sept.

Rúmtak umrædds rúms er síðan dregið frá heildarrúmtaki reisnanna og því sem eftir verður, er bætt við brúttó rúmlestatöluna.

Þegar svo stendur á, að nauðsynlegt hefur þótt, samkvæmt fyrirmælum þessarar greinar, að minnka rúmin, sem undanskilja á vegna þess að þau reyndust óeðlilegt stór eða reyndust hæf til annarrar notkunar en talað er um í liðnum 2 til 6, verður að minnka undanskildu rúmin niður í það, sem hæfilegt þykir til hinna tilætluðu afnota, t. d. að því er snertir vélarnar, og verður þetta rúm þá miðað við rúm sem nægir undir vélarnar og til starfrækslu þeirra. Hin algilda regla skal samt vera sú, að alltaf er reiknuð full hæð rúmsins. Ef undanskildu rúmin hafa verið minnkuð, skal skrá frádráttinn ásamt heildarmáli rúmsins í mælingarskýrsluna.

Opin rúm, sem ekki teljast með í brúttórúmlestatölunni.

58. gr.

Sem undantekning frá aðalreglunni, sem gefin er í 50. gr., en samkvæmt fyrirmælum 51. gr., skal rúmið milli efra þilfars og skjólþilfars — hér venjulega nefnt skjólþilfarsrúm — og aðrar reisnir, ekki talið með í brúttórúmlestatölunni, þegar það er talið opið rúm, í samræmi við eftirfarandi ákvæði:

I. Þegar mæla á rúm skal það talið opið, ef skilja eða þekja er eingöngu gerð úr málmrímlum eða rimlunum úr öðru efni, eða úr plönkum, sem eru að meira en 0,25 feta eða 0,076 metra bili á milli, þegar um skilju er að ræða, en meira en 0,08 feta eða 0,024 metra bili á milli, ef um þekju er að ræða.¹⁾

II. a. *Op í þilförum eða þekjum.*

1. Þegar mæla á rúm skal það talið opið, ef op er í miðju þilfarsins eða í þekjunni yfir rúminu. Opið má ekki vera styttra en 4 fet eða 1.219 metrar og breiddin verður að minnsta kosti að vera jöfn breidd næsta lestarops á sama þilfari eða þekju.
2. Ef ætlast er til að skjólþilfarsrúm, eða hluti af því, sé undanskilið úr brúttórúmlestatölunni, má fjarlægðin frá afturenda (afturgafli lestarops) þilfarsopsins að aftari brún á afturstefni, ekki vera minni en einn tuttugasti af skrásetningarlengd skipsins, þegar opið er aftur á; eða að fjarlægðin milli fremri enda (fremri gafl lestarops) þilfarsops og frambrúnar stefnis má ekki vera minni en einn fimmti af þessari lengd, ef opið er fram á.
3. Þegar um lestartarm er að ræða, má meðalhæð hans fyrir ofan þilfar eða þekju ekki vera yfir 1 fet eða 0,305 metrar. Öryggisgrindum, grindverkum eða lausastoðum umhverfis opið skal vera svo fyrir komið, að þær komi í veg fyrir að hægt sé að loka opinu með slám. Aðeins má nota lausa tréhlera, og leyft er að halda þeim föstum með köðlum (ekki stálvirum) úr hampi eða öðru slíku efni (sjá 83. mynd).
4. Opum (tonnage openings) í þilfari skal ekki komið fyrir undir þilfari, föstum palli eða annarri slíkri byggingu (sjá 84. mynd).

b. *Op á hliðum skips eða á hliðarskilju reisnar.*

1. Þegar mæla á rúm skal það talið opið, ef eitt eða fleiri op eru á báðum hliðum á byrðingnum eða í hliðaskiljum reisna. Þegar aðeins eitt op

1) Ef slíkt rúm er notað sem birgðageymsla, vinnustaður o. s. frv., þá skal telja það með í brúttórúmlestatölunni.

192
8. sept.

er á hvorri hlið, skal lengd þess ekki styttri en 18 fet eða 5,486 metrar og hæðin skal ekki vera minni en 2,5 fet eða 0,762 metrar.

Þegar fleiri en eitt op eru á hvorri hlið, skal hæð þeirra ekki minni en 2,5 fet eða 0,762 metrar og samanlagt flatarmál þeirra á hvorri hlið ekki minna en 60 ferfet eða 5,574 fermetrar. Ekkert op má hafa minna flatarmál en 25 ferfet eða 2,323 fermetra (sjá 85. og 86. mynd).

2. Ef svelgur er milli þverskipsskilja, skulu opin í byrðingnum eða í hliðarskiljunum vera 18 fet að lengd eða 5,486 metrar, ef gerlegt er, eða ekki minni en þrír fjórðu af lengdinni milli þverskipsskilja. Hæðin skal ekki vera minni en 2,5 fet eða 0,762 metrar. Flatarmál opsins á hvorri hlið á að vera að minnsta kosti 45 ferfet eða 4,181 fermetrar.
3. Öll op á báðum hliðum skipsins, og op á reisnum, skulu standast á, og þau mega ekki hafa neina fasta lokunarumbúnaði. Aðeins er leyft að loka hliðaropum með borði, smeygt í rennur, sem hnoðaðar eru eða soðnar í byrðinginn eða á hliðarskiljurnar. Hvorki byrðingurinn, né skiljurnar, sem opin eru á, né rennur eða bönd, sem liggja að opunum, mega vera með götum, hjörum, augaboltum, lokum eða neinu öðru, sem mætti nota til að loka opinu varanlega eða með slám.
4. Ekki má loka fyrir op á hliðum með skiljum eða með öðrum hætti.

c. *Op á þverskipsskiljum.*

1. Þegar mæla á rúm, skal það talið opið:
 - I. Þegar í annarri hvorri endaskiljunni eru tvö op (tonnage opening), sitt hvoru megin við miðflöt. Ef lestaropskarmar eru, skal hæð þeirra ekki vera yfir 2 fet eða 0,610 metra. Hæð ops má aldrei vera minni en 4 fet eða 1,219 metrar, og breidd þess skal vera að minnsta kosti 3 fet eða 0,914 metrar.
 - II. Þegar í annarri hvorri endaskiljunni er eitt op (tonn. opening), sem er að minnsta kosti 5 fet eða 1,524 metrar á hæð og 4 fet eða 1,219 metrar á breidd, en þó því aðeins að opið sé eins nálægt miðfleti rúmsins og mögulegt er, eða miðfleti skipsins, ef rúmið nær hliðanna á milli (sjá 87., 88. og 89. mynd). Ef lestaropskarmur er, má hæð hans ekki vera yfir 2 fet eða 0,610 metrar.
2. Þessum opum má aðeins loka með borðum,¹⁾ sem smeygt er í U-járn, en þau skulu soðin eða hnoðuð á skiljurnar, eða með lausum plötum,²⁾ sem festar eru með hakholtum, sem mega ekki vera með styttra millibili en 1 feti eða 0,305 metrum, eða með boltum á lausum járnballkum, og mega boltarnir ekki ná í gegnum skiljuna. Hvorki skilja eða U-járn umhverfis opið, mega vera útbúin með götum, hjörum, augaboltum, lokum eða nokkru öðru, sem mætti nota til að loka opinu varanlega, svo sem með slám.
3. Ef rúmi er skipt með skiljum, skulu skiljurnar hafa op af sömu stærðum og með sams konar lokunarumbúnaði og hér er getið að framan.
4. Ef það, hvort undanskilja beri einhverja reisn, er undir því komið, hvernig opi (tonnage opening) eða opi í milliskilju er háttað, má ekki vera nein önnur leið til að komast í gegnum skiljuna, inn í rúmið sem undanskilja á (sjá 90. mynd).
5. Rúm, sem eru algerlega opin frá þilfari til þilfars og sem hafa engan

1) Í staðinn fyrir renniborð mega vera U-járn eða annar sams konar útbúnaður.

2) Plöturnar mega vera einangraðar.

lokunarumbúnað, skulu undanskilin, þ. e. ef slík rúm eru að minnsta 192
kosti 3 fet eða 0,914 metra breidd (sjá 91. mynd).

8. sept.

d. *Almenn ákvæði.*

1. Öll op (tonnage openings), sem ætlast er til að séu undanskilin úr brúttórúmlestatölunni, verða að vera algerlega opin fyrir sjó og vindi.
2. Stærðir opa (tonnage openings), sem talað er um hér að framan, skulu notaðar til að ákvarða minnsta flatarmál opsins; þess vegna skal minnsta lengd vera meiri en minnsta breidd (sjá 92. mynd), eða minnsta hæð meiri en minnsta lengd (sjá 85. og 86. mynd).
3. Þegar ákvörðuð er stærð opa (tonnage openings), skal draga frá innskot rimla, stoða, sæta eða þess háttar, þar eð þau minnka flatarmál slíkra opa. Ef um er að ræða op á hliðum, mega súðarfletir bandanna þó vera taldir með í flatarmálinu af opinu (sjá 85. og 86. mynd).

59. gr.

Opnar reisnir og opin skjólpilfarsrúm, eins og talað er um í 58. gr., skulu alltaf mæld og færð inn á mælingarskýrsluna. Nákvæm lýsing, sem felur í sér stærðir opanna skal einnig fylgja. Mælingin skal fara fram samkvæmt fyrir mælum 48. gr.¹⁾, eða 53. gr., hvor þeirra sem betur á við.

Útreikningurinn skal gerður eins og segir í 49. og 54. gr.

Ef reisnir eru í opnu rúmi (sjá 83. mynd) og eiga að teljast með í brúttórúmlestatölunni, eða niðurgangar eða sams konar rúm og um er talað í 57. gr., eða rúm sem má telja að séu hluti af vélarúmi aðalvélar (reisn o. s. frv.), skulu öll slík rúm mæld sérstaklega og færð inn á mælingarskýrsluna. Með sérhvert þessara rúma skal farið eins og tekið er fram í viðkomandi greinum, hvort þau skulu talin með eða undanskilin úr brúttórúmlestatölunni.

Stærð og rúmtak sérhvers opsins rúms skal, eins og um er talað í 58. gr., tilfærð á mælingarskýrteininu undir sérstakri fyrirsögn. Frá þessu rúmtaki skal draga rúmtak þeirra rúma, sem um ræðir í næstu málsgrein hér að framan, og sem eru innan opna rúmsins, og það sem eftir verður er þá nettó rúmtak opna rúmsins.

Í því tilviki, að mikill munur sé á innan- og utanmáli lokaðs rúms, sem er í opna rúminu (t. d. einangruð vistageymsla), skal nota utanmálin í sambandi við ofan nefnda reglu.

Eftirfarandi dæmi, sem vísar til 93. myndar, sýnir á hvern hátt skal skrá rúmtak opna hluta rúmsins á skjólpilfarssvæðinu á mælingarskýrteinið.

Heildar rúmtak: *Opni hluti skjólpilfarsrúmsins.²⁾*

$$\begin{aligned}
 H &= 8 \text{ fet (2,44 m)}; L = 360 \text{ fet (109,73 m)}; \\
 B &= \left\{ \begin{array}{l} 34 \text{ fet (10,36 m)} \\ 48 \text{ fet (14,63 m)} \\ 56 \text{ fet (17,07 m)} \\ 56 \text{ fet (17,07 m)} \\ 56 \text{ fet (17,07 m)} \\ 53 \text{ fet (16,15 m)} \\ 50 \text{ fet (15,24 m)} \end{array} \right\} = 1,497,60 \text{ rúml. (4,242,49 m}^3\text{)}
 \end{aligned}$$

Frá dregst lokaður hluti (n), lestarop (o) og vélareisn 150 rúml. (424,93 m³)

Nettó rúmtak 1,347,60 rúml. (3,817,56 m³)

1) Venjulega er skjólpilfar ekki opið milli stefna. Oftast nær mun vera lokað skilja í skut og stefni (sjá 83. mynd); þess vegna munu ákvæði 48. gr. aðeins notuð í mjög fáum tilvikum.

2) Ef æskilegt þykir, má mæla þetta rúm í pörtum, sem er á milli þverskips stálskilja.

192

Opinn sveltur:

8. sept.

$$H = 8 \text{ fet (2,44 m)}; L = 8 \text{ fet (2,44 m)};$$

$$B = \left\{ \begin{array}{l} 50 \text{ fet (15,24 m)} \\ 49,5 \text{ fet (15,09 m)} \\ 49 \text{ fet (14,93 m)} \end{array} \right\} = 31,68 \text{ rúml. (89,74 m}^3\text{)};$$

Skýli á þilfari fyrir farþega.

60. gr.

Þrátt fyrir ákvæði fyrstu málsgreinar 51. gr., má undanskilja úr brúttórúmlestatölunni lokaðar reisir, sem eingöngu eru ætlaðar til skýlis, án aukagjalds, fyrir þilfarsfarþega á skipum, sem fara stuttar ferðir, en til þess þarf samþykki hlutaðeigandi yfirvalds.

Mælingin og útreikningurinn skal framkvæmd eins og segir í 53. og 54. gr., og rúmtakið (að fráðregnum vatnssalernum, sem þegar hafa verið undanskilin samkv. 57. gr.) skal skráð á mælingarbréfið.

IV. KAFLI

Mæling og útreikningur á frádráttum samkv. reglu I.

Vistarverur skipstjóra.

61. gr.

Hvert það rúm, sem ætlað er til og eingöngu notað sem íbúð fyrir skipstjóra, og sem er skráð sem slíkt, skal undanskilið brúttórúmlestatölunni.

Íbúð skipstjóra, sem dregin er frá, má vera: svefnherbergi og dagstofa, baðherbergi, skrifstofa og klæðaskápur. Ef íbúð skipstjóra liggur ekki að¹⁾ stýrishúsi eða stjórnklefa, má einnig reikna til frádráttar varðklefa skipstjóra, ef hann er fyrir hendi og liggur að stýrishúsi eða stjórnklefa.

Vistarverur skipshafnar.

62. gr.

Hvert það rúm fyrir skipshöfn, sem eingöngu er ætlað til hennar afnota, og er skráð sem slíkt, skal dregið frá brúttórúmlestatölunni.

Orðið „skipshöfn“ nær til allra (nema skipstjóra og leiðsögumanna), sem hafa með höndum hvers konar starf í skipinu á ferðum þess. Í leiðsöguskipi má aðeins telja til skipshafnar þá leiðsögumenn, sem nauðsynlegir eru til venjulegrar siglingar á leiðsöguskipinu.

Vistarverur skipshafnar, sem dragast skulu frá, mega vera: svefnstofur, borðstofa, baðherbergi, þvottaherbergi, klæðaskápar, þurrkherbergi, reykingasalir, skemmtiherbergi, lesstofa, sjúkrastofa o. s. frv.

Skrifstofur 1. vélstjóra og 1. stýrimanns og/eða dagstofur, er liggja að svefnstofum þeirra, mega dragast frá, ef engar hvílu eru í þessum herbergjum.

Skrifstofur annarra yfirmanna, gjaldkera²⁾ og bryta, skulu ekki undanskildar, eða móttökuherbergi lækna í farþegaskipum.

Gangar og önnur rúm, sem notuð eru af skipstjóra og skipshöfn.

63. gr.

Matbúr, eldhús, bökunarherbergi, herbergi fyrir vatnshreinsun eða eimingarvélur, vatnssalarni og önnur salarni o. s. frv., sem eingöngu eru ætluð skipstjóra

1) Orðin „liggja að“ ná hér einnig til herbergja sem eru aðskilin með gangi.

2) Eða yfirmanna, sem gegna slíku starfi.

og skipshöfn til afnota, skulu dregin frá, ef þau hafa ekki verið undanskilin úr 192
brúttórúmlestatölunni samkv. ákvæðum 57. gr. Sjúkrastofur, lyfjaherbergi og lyfja- 8. sept.
geymsla, sem eingöngu er til afnota skipstjóra og skipshafnar, mega einnig drag-
ast frá.

Gangar og stigar, sem eingöngu liggja að vistarverum skipstjóra og skips-
hafnar, hvort sem slík rúm eru frádregin eða undanskilin, skulu dragast frá.

Slík ganga- og stigarúm skulu einnig dregin frá, þegar þau jafnframt veita að-
gang að:

- Öðrum frádregnum eða undanskildum rúmum (þar með talin aflvélarrúm) (sjá 94. mynd).
- Rúmum, sem ekki eru dregin frá, en inngangur í þau er aðeins venjuleg mannsmuga (sjá 95. mynd).
- Rúmum, sem ekki eru dregin frá, en sem eru eingöngu ætluð til afnota fyrir skipstjóra og skipshöfn (t. d. rúmfatnaðargeymsla).
- Rúmum, sem ekki eru dregin frá, svo sem göngum og stigum, ef þeir eru lok-
aðir (sjá 95. mynd).

Hluti af gangi, sem ekki er aðskilinn með skilju, skal ekki dreginn frá.

Rúm, sem eru bráðnaðsýnleg og rétt byggð til geymslu á vökva og vistum í
föstu formi, sem eingöngu eru ætluð skipstjóra og skipshöfn, skulu einnig dregin
frá. Frádrátturinn er þó því aðeins leyfilegur, að hann fari ekki fram úr 15% af
öðru rúmi, sem ætlað er skipstjóra og skipshöfn.

Í skipum, þar sem skipstjóri og skipshöfn fæða sig sjálfir, má draga frá án
takmörkunar það rúm, sem matargeymslan tekur, en þá er enginn frádráttur
gerður fyrir vistageymslum.

64. gr.

Aukaherbergi skulu ekki dregin frá. Þótt tvö aukaherbergi séu í skipi, t. d.
fyrir leiðsögumenn og/eða aukayfirmann, skal skipið samt ekki talið farþegaskip,
svo fremi að í þessum tveim aukaherbergjum séu ekki meira en fjögur rúm sam-
tals, að meðtöldum svefnbökkjum.

Í farþegaskipum, sem hafa engan borðsal, reykingasal, matbúr, eldhús, bók-
unarherbergi, vistageymslu, vatnshreinsunar- eða eimingarvélar, baðherbergi,
þvottaherbergi, vatnssalerni eða önnur salerni, eingöngu til afnota fyrir farþega,
skal ekki leyfður frádráttur á hliðstæðum vistarverum fyrir skipstjóra og skips-
höfn. En í því tilfelli, að skip flytji farþega, sem ekki hafa svefnrúm, svo sem
pílagríma, og skipið hefur engin þægindi fyrir farþega, þá skal regla þessi ekki við-
höfð nema að því, er snertir vatnssalerni og önnur salerni.

Í þessari grein er með orðinu „farþegaskip“ átt við sérhvert skip, sem flytur
farþega sem greiða far sitt og sérhvert skip (jafnvel þó það flytji ekki farþega),
sem hefur fleiri en tvö aukaherbergi útbúin á þann hátt, sem að framan segir.

65. gr.

Rúm þau, sem talað er um í 66. til 71. gr. þessarar reglugerðar, skulu talin
„rúm til skipstjórnar og starfrækslu skipsins“, sjá 7. gr. undir lið 2, og skulu dregin
frá brúttórúmlestatölunni samkvæmt þeim reglum, sem settar eru í þessum grein-
um og með því skilyrði, að þau hafi ekki verið undanskilin samkv. fyrirmælum
57. greinar.

Rúm til skipstjórnar og starfrækslu skipsins eru:

- Rúm til skipstjórnar (að undanskildum aukakötlum og aðaldælum) (66. gr.).
- Rúm fyrir hjálparkatla og aðaldælur (67. gr.).
- Rúm til skipstjórnar (að undanskildum aukakötlum og aðaldælum) (66. gr.).
- Rúm fyrir birgðir bátsmanns (69. gr.).

- 192 e. Rúm fyrir segl (70. gr.).
8. sept. f. Rúm fyrir vatnskjölfestu (71. gr.).

Rúm til skipstjórnar (fyrir utan aukakatla og aðaldætur).

66. gr.

Rúm, sem eingöngu er notað í þarfir skipsins og til stjórnar þess, og sem ekki hafa verið undanskilin samkvæmt 57. gr., skulu dregin frá brúttórúmlestatölunni, eftir því sem sanngjarnt þykir.

Þau skipstjórannarrúm, sem koma til frádráttar, taka venjulega til herbergja, sem notuð eru til geymslu og notkunar á sjókortum og siglingatækjum, loftskeyta-tækjum og simatækjum¹⁾, geymslu á siglingaljóskerum, flöggum, flugeldum o. s. frv., herbergi fyrir kafbátahlustunar- og merkjataeki, herbergi fyrir sjálfstýrandi áttavita, tæki til að hamla veltingi á skipi eða sams konar áhöld og rúm fyrir stýris-sveifina, stýrisvél, akkerisvindu og keðjukassa.

Í skipum, þar sem hluti af stýrishúsinu er notaður fyrir stjórnklefa, skal draga þann hluta frá.

Þegar stýrissveifin, stýrisvélin, standvinda, akkerisvinda eða sams konar tæki eru í herbergi, sem er stærra en nauðsynlegt er fyrir þessa hluti, skal draga frá það rúm, sem þessir hlutir raunverulega fylla; og þar að auki skal ætla rúm í kringum þessi tæki, sem telja má nauðsynlegt við notkun þeirra (yfirleitt ekki meira en 2 fet eða 0,610 metra á hvorri hlið). Öll hæðin, sem leyfð er, ætti ekki að fara fram úr venjulegri millipilfarshæð.

Aukakatlar og aðaldætur.

67. gr.

Samkvæmt fyrirmælum 79. gr. um notkun rúms þess, sem aukakatlar taka, er telja má sem hluta af aflvélarrrúmi, skal draga frá rúm það, sem aukakatlar taka, ef það er í sambandi við aðaldætur skipsins, jafnvel þótt nota megji aukakatla jafnframt til að knýja farmvindur, eða til svipaðra þarfa.

Ef aukakatlar eru ekki í sambandi við aðaldæturnar, en eru eingöngu notaðir til að reka standvindu, akkerisvindu, stýrisvél eða þess háttar tæki við stjórn skipsins, má telja það rúm, sem þeir taka, til skipstjórannarrúms og skal þar af leiðandi einnig draga það frá sem slíkt.

Rúm, sem notuð eru, og nauðsynleg eru fyrir austurdætur og sem eingöngu veita aðgang að þeim, skal draga frá. Sömu reglur gilda um dætur fyrir vatnskjölfestu, ef hægt er að nota þær til að dæla skipið.

Ef aukaketill, austurdæla eða vatnskjölfestudæla, sem uppfyllir framangreind skilyrði, er staðsett á aflvélarrrúmssvæðinu og er ekki talin sem hluti af aflvélar-kerfinu, skal aðeins draga frá rúm það, sem þessir hlutir taka og skal skrá það á mælingarskýrsluna undir fyrirsögninni „Rúm til siglingar- og þarfa skipsins“.

Dælukerfi í skipum, sem flytja fljótandi farm undir þiljum.

68. gr.

Í skipum, sem flytja fljótandi farm undir þiljum, skal draga frá rúm það, sem nauðsynlegt er undir dætur, sem notaðar eru til að dæla farminum og rúm, sem nauðsynlegt er svo hægt sé að vinna við slíkar dætur, eða, samkvæmt fyrirmælum 78. gr. A-liður 6. n., farmdætur fyrir fljótandi eldsneyti, sem eru staðsettar utan aflvélarrrúmssvæðisins, með því skilyrði að einnig sé hægt að nota allar slíkar dætur til að dæla skipið.

1) En ná ekki til biðstofu fyrir farþega.

Dælurúm það, sem draga skal frá, er ákvarðað sem hér segir:

Það rúm, sem dælan tekur og nauðsynlegt er við starfrækslu hennar skal hafa sömu hæð og dælan, eða 7 fet eða 2,134 metrar, ef hærra er, og láréttan flöt af gólfrúmi því, sem dælan tekur, svo hægt sé að vinna við hana.

Rúm það, sem þarf til að komast að dælunni, skal reiknað með hæð, sem nær frá efri brún rúmsins, sem talað var um hér að framan, og upp að efra þilfari og láréttu flatarmáli, þar sem önnur hliðin er jöfn breidd stigans og hin er 3 fet eða 0,914 metrar, en má ekki fara fram úr 6 ferfetum eða 0,557 fermetrum.

Samanlagður frádráttur, sem gerður er fyrir dælurúmi, skal ekki fara fram úr tölum þeim, sem sýndar eru í eftirfarandi töflu:

Brúttó rúmllestir:	% af brúttó rúml.	Samtals rúml. eða m ³
Yfir 3,000 rúml. (8.498,58 m ³)	0,9	
Yfir 1,500 rúml. (4.249,29 m ³)		
að og með 3,000 rúml. (8.498,58 m ³)	1,2	27 rúml. (76,49 m ³)
Yfir 500 rúml. (1.416,43 m ³)		
að og með 1,500 rúml. (4.249,29 m ³)	2	18 rúml. (50,99 m ³)
500 rúml. (1.416,43 m ³) og minna	4	10 rúml. (28,33 m ³)

Birgðageymsla bátsmanns.

69. gr.

Með takmörkunum þeim, sem settar eru hér að neðan, skal undanskilja úr brúttórúmllestatölunni allt rúm, sem ætlað er til og eingöngu er notað undir birgðir bátsmanns.

„Birgðir bátsmanns“ nær yfir allar birgðir, sem nauðsynlegar eru til þarfa og viðhalds skipinu og eru í vörzlu bátsmanns. Venjulega eru birgðir bátsmanns: virar, kaðlar, hampur, tjara, málning, blakkir, lásar, sólskýlur, ábreiður, taliur, sópar, gólfþvögur, fötur o. s. frv.

Frádráttur, sem leyfður er fyrir rúm undir birgðir bátsmanns, skal takmarkast við það, sem segir í eftirfarandi töflu:

Brúttó rúmllestir:	% af brúttó rúml.	Samtals rúml. eða m ³
Yfir 20.000 rúml. (56.657,22 m ³)	½	125 rúml. (354,11 m ³)
Yfir 10.000 rúml. (28.328,61 m ³) að og með		
20.000 rúml. (56.657,22 m ³)	¾	100 rúml. (283,29 m ³)
Yfir 2.000 rúml. (5.665,72 m ³) að og með		
10.000 rúml. (28.328,61 m ³)	1	75 rúml. (212,46 m ³)
Yfir 1.000 rúml. (2.832,86 m ³) að og með		
2.000 rúml. (5.665,72 m ³)	1½	20 rúml. (56,66 m ³)
Yfir 500 rúml. (1.416,43 m ³) að og með		
1.000 rúml. (2.832,86 m ³)	2	15 rúml. (42,49 m ³)
Yfir 150 rúml. (424,93 m ³) að og með		
500 rúml. (1.416,43 m ³)	2½	10 rúml. (28,33 m ³)
150 rúml. (424,93 m ³) eða minna	—	3 rúml. (8,50 m ³)

Ef birgðir bátsmanns eru geymdar í rúmi, sem ekki er eingöngu ætlað til þess, í skipum, sem ekki eru yfir 150 rúmllestir, eða 424,93 rúmmetrar, skal leyfa frádrátt fyrir birgðum bátsmanns samkvæmt framangreindri töflu.

Í fiskiskipum og veiðiskipum (t. d. hval- og selveiðiskipum), sem eru yfir 150 rúmllestir að stærð, eða 424,93 rúmmetrar, og hafa ekki sérstakt rúm undir birgðir bátsmanns, en þær eru geymdar með fiski- og veiðitækjum, skal gera hæfilegan frádrátt, sem ekki má fara fram úr 3 rúmllestum eða 8,50 rúmmetrum.

Seglageymslur.

70. gr.

Í seglskipum skal draga frá brúttórúmlestatölunni, samkvæmt eftirfarandi ákvæðum, rúm það, sem eingöngu er notað fyrir seglageymslu:

1. Í skipum, sem eingöngu ganga fyrir seglum, má þessi frádráttur ekki fara fram úr 4% af brúttórúmlestatölunni.
2. Ef seglageymsla og birgðageymsla bátsmanns eru sameiginlegar, skal fyrst draga frá seglageymslurúmið, miðað við takmarkanir þær, sem talað er um í málsgreininni hér á undan og síðan skal draga frá birgðageymslurúm bátsmanns samkvæmt töflunni í 69. gr.

Rúm fyrir vatnskjölfestu.

71. gr.

Í vatnskjölfesturúmum eru taldir vatnskjölfestugeymar í tvöfalda botni og allt vatnskjölfesturúm utan tvöfalda botns, undir efra þilfari (t. d. stafnhylki, skut-hylki, djúphylki og milliskiljugeymar) (cofferdam), þegar þessi rúm eru í sam-ræmi við eftirfarandi reglur:

Eftir skriflegri beiðni eigandans og samkvæmt skilyrðum þeim, sem hér fara á eftir, skal draga frá brúttórúmlestatölunni öll rúm, sem ekki eru undanskilin, og eru ætluð til og eingöngu notuð undir vatnskjölfestu, ef þau uppfylla eftirfarandi skilyrði:

- a. Að þau séu viðurkennd sem kjölfestugeymar af réttri gerð og fullprófuð.
- b. Að þau séu eingöngu notuð undir vatnskjölfestu.
- c. Að inngangur í þau sé eingöngu í gegnum mannsmugur af venjulegri stærð.

Um a. Orðatiltækið „kjölfestugeymar af réttri gerð og fullkomlega prófaðir“, þýðir það, að geymarnir þoli vatnsþrýstinginn í fullri vatnshæð. Ekki er leyfilegt að múra með sementi umhverfis höndin í hliðum geymisopsins.

Um b. Tæki til að fylla og tæma vanskjölfestugeyma (t. d. dælur, pípur o. s. frv.) verða að vera í föstum og varanlegum skorðum og algerlega aðskilin frá slíkum tækjum til vatns- eða olíukælingu mótörvélar, matarvatni eða ræstingarvatni, brennsluolíu eða farmi. Dælusamstæður verða að vera af hæfilegri gerð og stærð til þess að gegna hlutverki sínu viðvíkjandi vatnskjölfestunni. Sogpípurnar og frárennslispípurnar skulu yfirleitt ekki vera grennri en $2\frac{1}{2}$ þuml. eða 64 mm, innanþvermál. Handdælur, flytjanlegar dælur eða slöngutengingar skulu ekki talaar sem föst og varanleg tæki til að fylla og tæma geymana.

Í öllum skipum, sem ekki eru yfir 200 brúttórúmllestir eða 566,57 rúmmetrar, og í skipum, sem eru yfir 200 rúmllestir eða 566,57 rúmllestir brúttó og ganga aðallega fyrir seglum, er ekkert á móti því að handdælur séu einu tækin til að fylla og tæma vatnskjölfestugeyma, ef þeim er komið fyrir á trygghan og varanlegan hátt.

Um c. Mannsmugurnar skulu ekki hafa meira flatarmál en 2,5 ferfet eða 0,233 fermetra.

Milliskiljabil (cofferdam) skal talið vatnskjölfesturúm, ef það fullnægir framanskráðum skilyrðum.

Geymar í tvöfalda botni, sem eru í sambandi við kjölfestu-dælukerfið eða eru nothæfir undir vatn eða olíu til mótorkælingar, ketilvatn eða ræstingarvatn eða til geymslu á eldsneyti eða farmi, skulu taldir vatnskjölfesturúm, þegar ákveðna skal frádrátt vegna þess.

Athygli skal vakin á því, að þegar reikna á út rúmtak frádraganlegs vatnskjölfesturúms, má samanlagt rúmtak vatnskjölfesturúma, sem undanskilja á eða draga skal frá (þar í innifalinn allur eða partur af tvöfalda botni, stafn- og skut-

hylki, djúphylki, milliskiljabil og öll önnur rúm, sem eru í góðri trú talin til vatns- **192**
kjölfestugeyma fyrir neðan efra þilfar), ekki fara fram úr þeirri hundraðstölu af 8. sept.
brúttórúmlestatölunni, sem tilgreind er í töflunni á 29. síðu.

Þegar svo stendur á, að rúmtak undanskilins vatnskjölfesturúms í tvöfalda botni er jafnmikið eða meira en frádráttur sá, sem gert er ráð fyrir í umræddri töflu, má engan frekari frádrátt gera fyrir vatnskjölfesturúmum. Leyfa má frádrátt fyrir hluta úr geymi, ef allur geymirinn er byggður og prófaður til að bera vatnskjölfestu.

72. gr.

Engan frádrátt má leyfa á þeim rúmum, sem um getur í 61. til 71. gr., ef þau hafa ekki verið áður talin með í brúttórúmlestatölunni (sjá 96. og 97. mynd, sem sýna aðferðina við mælingu á breidd og dýpt stafnhylkis).

Tafla, er sýnir hámarksfrádrátt fyrir vatnskjölfestu sem hundraðshluta af brúttórúmlestatölu.¹⁾

Brt. rúml.	%	Brt. rúml.	%	Brt. rúml.	%	Brt. rúml.	%
1 000 ²⁾	19,00	3 300	15,85	6 200	12,59	10 800	9,03
1 100	18,85	3 400	15,73	6 400	12,39	11 000	8,92
1 200	18,71	3 500	15,60	6 600	12,20	11 200	8,82
1 300	18,56	3 600	15,48	6 800	12,01	11 400	8,71
1 400	18,42	3 700	15,35	7 000	11,83	11 600	8,61
1 500	18,27	3 800	15,23	7 200	11,65	11 800	8,52
1 600	18,12	3 900	15,11	7 400	11,47	12 000	8,43
1 700	17,99	4 000	14,99	7 600	11,30	12 200	8,34
1 800	17,85	4 100	14,87	7 800	11,13	12 400	8,26
1 900	17,71	4 200	14,75	8 000	10,96	12 600	8,18
2 000	17,57	4 300	14,64	8 200	10,80	12 800	8,10
2 100	17,43	4 400	14,52	8 400	10,64	13 000	8,03
2 200	17,29	4 500	14,41	8 600	10,48	13 200	7,96
2 300	17,16	4 600	14,29	8 800	10,33	13 400	7,90
2 400	17,02	4 700	14,18	9 000	10,19	13 600	7,84
2 500	16,89	4 800	14,06	9 200	10,04	13 800	7,78
2 600	16,76	4 900	13,95	9 400	9,91	14 000	7,73
2 700	16,62	5 000	13,84	9 600	9,77	14 200	7,68
2 800	16,49	5 200	13,62	9 800	9,64	14 400	7,64
2 900	16,36	5 400	13,41	10 000	9,51	14 600	7,59
3 000	16,23	5 600	13,20	10 200	9,38	14 800	7,55
3 100	16,11	5 800	12,99	10 400	9,26	15 000 ³⁾	7,50
3 200	15,98	6 000	12,79	10 600	9,14	—	—

73. gr.

Mæling og útreikningur rúmtaks þeirra rúma, sem um ræðir í 61. til 63. og 66. til 70. gr., skal framkvæmdur samkvæmt því er segir í 53. og 54. gr. Þar af leiðandi skulu hæðir mældar að undirfleti þilfarsins fyrir ofan og í gegnum þilfarsklæðningu, ef einhver er. Lárétt mál þessara rúma skulu tekin milli skilrúma og klæðningar, ef nokkur er, eða að innri brún banda, eða að innri brún skilju-

1) Af brúttórúmllestastærðum, sem eru á milli, skal finna hundraðshlutann með hlutfallsreikningi.

2) Og undir.

3) Og yfir.

- 192 stoða, sem eru með eðlilegu millibili, sem mælt var þegar brúttórúmllestatalan var ákvörðuð. Sérhverrt rúm skal mælt fyrir sig, og á mælingarskýrslunni skal tekið fram til hverra nota hvert rúm er ætlað. Ef dreginn hefur verið frá hluti af rúmi, skal tilgreina á mælingarskýrslunni stærðina á öllu rúminu ásamt stærðunum á frádregna hlutanum (sjá 98. mynd).

Mæling stafnhylkja, skuthylkja og annarra rúma fyrir vatnskjölfestu, sem ná hliða á milli í skipinu, og sem eru staðsett utan tvöfalda botnsins og undir mælingarþilfari eða framhaldslínu þess, skal framkvæmd samkvæmt reglum þeim, sem gilda um mælingu rúmsins undir mælingarþilfari. Lengd skal mæld við efri flöt innra botns (sjá 96. og 97. mynd). Þverskurðir skulu mældir á venjulegan hátt á miðri lengd og á endimörkum hennar, en aðeins skal mæla fimm breiddir í hverjum skurði. Ef rúm undir vatnskjölfestu er staðsett að nokkru fyrir neðan og að nokkru fyrir ofan mælingarþilfar eða framhaldslínu þess (t. d. skuthylki nær að neðra fleti herra afturþilfars), skal mæla þann hluta rúmsins, sem er undir mælingarþilfari eða framhaldslínu þess á sama hátt og sagt er hér að framan, en hinn hluta þess skal mæla á sama hátt og um reisin væri að ræða.

Sú regla skal höfð um öll hylki, sem ná hliða á milli í skipinu, að ákvarða skal fjarlægðina frá endaskilju eða skiljum, að réttum punkti næsta þverskurðar í rúminu undir mælingarþilfari og skrá þá fjarlægð á mælingarskýrsluna.

Mæling á rúmi undir vatnskjölfestu, sem ekki nær hliða á milli í skipinu, er undir mælingarþilfari og liggur utan tvöfalda botnsins, skal framkvæmd á eftirfarandi hátt: Fyrst skal mæla lengd hylkisins. Þeirri lengd er skipt niður eins og segir í 21. gr., en ef lengd þessi fer ekki fram úr 30 fetum eða 9,14 metrum, skal aðeins skipta henni í tvo jafna parta. Þverskurðir eru síðan mældir við endapunkta lengdarinnar og við deilipunkta hennar. Þegar rúm þau, sem átt er við í þessari málsgrein eru tiltölulega lág, má einnig mæla þau samkvæmt fyrirmælum 53. gr., ef þau hafa nokkurnvegin þeinar hliðar. Ef geymir er óreglulegur í lögun, skal mæla hann í pörtum.

Rúm fyrir vatnskjölfestu, sem eru staðsett fyrir ofan mælingarþilfar, skal mæla samkvæmt ákvæðum 53. gr.

Rúmtak sérhvers vatnskjölfesturúms skal ákveðið með því að nota ákvæðin í þessari reglugerð um ákvörðun á rúmtaki rúma undir mælingarþilfari og reisin.

Frádráttur vegna aðalvélarúms.

74. gr.

Þegar skip gengur fyrir afli vélar, sem þarfnast rúms í skipinu, skal gera frádrátt fyrir aðalvélarúmi samkvæmt fyrirmælum 75. gr. og skal draga hann frá brúttórúmllestatölunni.

Rúm það, sem aðalvélin tekur, og sem nauðsynlegt er til vinnu við hana og aukavélar, sem nauðsynlegar eru fyrir gang aðalvélarinnar, eins og getið er um í 78. og 79. gr., með eða án, eftir því sem á stendur, birtu- og loftrúma, sem um ræðir í 77. gr., skulu í þessari reglugerð talin aðalvélarúum.

Án tillits til mismunandi aðferða við að ákvarða rúmtak rúmsins undir mælingarþilfari og aðalvélarúmi, eins og sagt er í 41., 80. (1.) og 82. gr., má ekki telja neitt rúm með í rúmtaki aðalvélarúms, þegar ákveða skal frádrátt vegna aðalvélarúms, nema það hafi áður verið innifalið í brúttórúmllestatölu skipsins.¹⁾

Öll aðalvélarúum skulu mæld og rúmtak þeirra ákvarðað samkvæmt fyrirmælum 80., 81. og 82. gr.

1) Sjá 99. mynd, sem sýnir aðferðina við mælingu á hæð ásganga þegar mælingardýpt þeirra er mæld að efra fleti innsúðar, sem hugsuð er staðsett á efra fleti tvöfalda botns.

Ákvörðun frádráttar fyrir aðalvélarrúmi.

192

8. sept.

75. gr.

Frádráttur fyrir aðalvélarrúmi skal ákvarðaður á eftirfarandi hátt:

1. *Skip með skráfu.* — Ef rúmtak aðalvélarrúms, ákvarðað samkv. fyrir mælum 77. til 82. gr., er yfir 13% og undir 20% af brúttórúmlestatölunni, skal frádrátturinn vera 32% af brúttórúmlestatölunni.

Ef rúmtak aðalvélarrúmsins er 13% eða minna, eða 20% eða meira af brúttórúmlestatölunni, skal frádrátturinn vera rúmtak rúmsins að viðbættum 75% af því.

2. *Hjólaskip.* — Ef rúmtak aðalvélarrúms, ákvarðað samkvæmt fyrir mælum 77. til 82. gr., er yfir 20% og undir 30% af brúttórúmlestatölunni, skal frádrátturinn vera 37% af brúttórúmlestatölunni.

Ef rúmtak aðalvélarrúms er 20% eða minna, eða 30% eða meira af brúttórúmlestatölunni, skal frádrátturinn vera rúmtak rúmsins að viðbættum 50% af því.

3. Að undanteknum skipum, sem eingöngu eru notuð sem dráttarskip¹⁾ og skipum, sem eru byggð sem ísbrjótar og eingöngu notuð sem slík, má frádrátturinn fyrir aðalvélarrúmi aldrei fara fram úr 55% af þeim hluta brúttórúmlestamagns skipsins, sem eftir er, þegar búið er að gera alla frádrætti af brúttórúmlestatölunni, nema aðalvélarrúmið.

Hlutar aðalvélarrúms.

76. gr.

Til aðalvélarrúmsins er talið eftirfarandi:

- a. Rúm undir yfirfleti aðalrúms;
- b. ásgöng eða kistur í skipum með skráfu og öryggisgöng;
- c. rúm milli yfirflatar aðalrúms og efra þilfars.

Til þess getur einnig talizt:

- d. Rúm á efra þilfari eða undir því, sem ætluð eru til birtu- og loftgjafar.

Um a, b og c. Þessir hlutar aðalvélarrúms fela í sér öll rúm fyrir neðan efra þilfar, sem má telja til aðalvélarrúms samkvæmt fyrir mælum 78. og 79. gr.

„Aðalrúm“ er rúm það, sem í eru öll aðaltæki til að knýja skipið, önnur en þau, sem falla undir b. „Efri flötur“ þess er undirflötur þilfarsins fyrir ofan. Ef rúm það, sem hér er átt við, nær lóðrétt á undirflöt þreps eða hærri afturþilfars, skal sá hluti þess, sem er staðsettur innan reisinarinnar, falla undir lið d (sjá 100. og 101. mynd).

Um d. Í þessum hluta er ljós- og loftreisn til að hleypa birtu og lofti inn í ketil- og vélarrúm. Hann nær einnig til allra rúma fyrir vélar, sem samkvæmt fyrir mælum 78. og 79. gr., má telja til aðalvélarrúms.²⁾

Þegar hlutar þeir, sem falla undir d-lið eru taldir með aðalvélarrúmi, skal nota fyrir mæli, sem sett eru í 77. gr.

Ljós- og loftrúm.

77. gr.

Rúm þau eða hlutar úr rúmum, sem talað er um í d-lið í 76. gr. og kölluð eru ljós- og loftrúm, skulu, ef eigandi beiðist þess, vera lögð við brúttórúmlestatölu

1) Björgunarskip og slökkvifleytur skulu ekki talin dráttarskip.

2) T. d. skal hluti af öryggisgöngum, sem eru á efra þilfari eða fyrir ofan það, falla undir þennan lið (sjá 102. mynd).

192 skipsins og við aðalvélarúmið, þegar gera skal frádrátt fyrir aðalvélarúminu, ef 8. sept. þau eru:

- a. Af hæfilegri stærð.
- b. Viðurkennd örugg og traust.
- c. Þannig byggð, að þau eru ekki nothæf til annars en að hleypa birtu og lofti inn í vélarrúmið, eða fyrir vélar, áhöld eða tæki, sem geta talizt hlutar af aðalvélinni, samkvæmt ákvæðum 78. og 79. gr.

Mælingarskýrslan skal greina, hvort umrædd rúm fullnægja ofangreindum skilyrðum.

Rúm, sem teljast mega til aðalvélarúms.

78. gr.

A. Eftirfarandi rúm skal telja til aðalvélarúms:

1. Rúm fyrir aðalketil;
2. rúm fyrir aðalvél;
3. rúm fyrir aukavélar, nauðsynlegar fyrir notkun aðalketils eða aðalvélar;
4. ásgöng eða kistur (trunks) og öryggisgöng;
5. birgðageymsla vélstjóra og viðgerðarherbergi að hámarksstærð þrír fjórðu úr einu % af brúttó rúmlestatölunni, ef þau eru staðsett innan vélarrúmsins undir efra þílfari;
6. rúm fyrir eftirfarandi vélar, tæki og áhöld:
 - a. Sethylki (settling tanks) af hæfilegri stærð¹⁾, í skipum, sem brenna olíu, ef þau eru staðsett í vélarrúminu, í reisu, fyrir ofan eða í beinu sambandi við slík rúm eða reisnir;
 - b. rafala, skiptiborð og eftirlitsborð, að undanteknum þeim, sem talað er um í B 4, f, í þessari grein;
 - c. hljóðdeyfara (að meðtöldum hljóðdeyfurum í reykháfum);
 - d. hitavatnsbrunnum, ef þeir eru staðsettir innan aðalvélarúms undir efra þílfari;
 - e. öskuþeytara (ash-ejectors);
 - f. tæki fyrir vélsúg að kötlum;
 - g. Olíuhreinsunartæki og olíukælingartæki fyrir brennsluolíu og smurningsolíu (þar með taldir hreinsunargeymar);
 - h. tæki til hitunar á veituvatni og önnur sams konar tæki nauðsynleg fyrir aðalvél;
 - i. uppgufunartæki, eingöngu ætluð fyrir veituvatn að kötlum;
 - j. smurningsoliudælur;
 - k. loftræstingartæki í vélarrúmi;
 - l. rafgeyma, sem eingöngu eru notaðir við aðalvél;
 - m. Gufu- og rafmagnsþjöppur og lofthylki, notaðar í sambandi við aðalvél;
 - n. brennsluolíur, notaðar eingöngu fyrir brennsluolíu, ef þær eru staðsettir innan vélarrúmssvæðisins, í reisu fyrir ofan, eða í beinu sambandi við slík rúm eða reisnir.

B. Eftirfarandi svæði skulu ekki talin fylgja aðalvélarúmi:

1. Eldsneytirúm.
2. Veituvatnsrúm (Feed-water-spaces).
3. Birgðageymar fyrir smurningsolíu.
4. Rúm fyrir eftirfarandi vélar, tæki eða áhöld:
 - a. Eimsvali aukavéla, sem ekki er notaður í sambandi við aðalvél;

1) Í langferðaskipum má hámarksstærð sethylkja ekki fara fram úr því, er svarar til tveggja daga notkunar af brennsluolíu, annars skulu þau talin með rúmi fyrir eldsneyti.

- e. hreinlætisdælur og aðrar dælur, sem ekki eru notaðar í sambandi við aðalvél; 192
- f. rafalar, skiptiborð og eftirlitsborð, sem eingöngu eru notuð við lýsingu eða siglingu skipsins, vinnu við farm þess o. s. frv. og algerlega óháð aðalvélinni; 8. sept.
- g. aukakatlar, aðrir en þeir, sem um getur í 79. gr.

Rúm fyrir aukakatlana.

79. gr.

Aukakatlar, sem fullnægja skilyrðum yfirstjórnar skipamælinga, og eru nauðsynlegir í sambandi við gang aðalvélar eða aukavéla, sem taldar eru hluti af henni, skulu taldir fylgja aðalvélinni. Ef rúm það, sem þessir aukakatlar taka og nauðsynlegt er, svo unnið verði við þá, er staðsett undir efra þílfari, innan eða utan vélarrúmsins, skal bæta því við aðalvélarúmið. Ef rúm það, sem þessir aukakatlar taka og nauðsynlegt er, svo unnið verði við þá, er staðsett fyrir ofan efra þílfar, skal telja það með loft- og ljósrúmi, sem talað er um í 77. gr.

Mæling á aðalvélarúmi.

80. gr.

Mæling á aðalvélarúmi skal framkvæmd samkvæmt eftirfarandi:

1. *Rúm fyrir neðan yfirflöt aðalrúms*, sem talað er um í 76. gr. a-lið, eru mæld með því að finna:

I. lengdina;

II. þrjár, fimm eða, ef nauðsynlegt er, sjö dýptir;

III. þrjár, fimm eða, ef nauðsynlegt er, sjö breiddir.

Lengd rúmsins milli skilja þess er mæld. Þessari lengd er síðan skipt niður í tvo, fjóra eða sex jafna parta, eftir því hvort þrjár, fimm eða sjö dýptir eru mældar.

Dýptin skal mæld í miðfleti frá yfirfleti aðalrúmsins að yfirfleti tvöfalda botnsins (eða að yfirfleti venjulegra botnstokka eða innsúðar, eftir því sem við á) við endapunkta lengdarinnar og deilipunkta hennar. Sérhver dýpt skal leiðrétt, ef nauðsynlegt er, vegna riss eða falls á botni, eins og lýst er í 28. gr.

Síðan eru *breiddirnar* mældar milli hliðarskiljanna (eða milli innri brúna bandanna við hliðar skipsins eða innsúðarinnar á þeim, eftir því sem við á).

Lengd rúmsins og staðsetning þess segir til um það, hve margar dýptir og breiddir á að taka.

Stórt vélarrúm staðsett í skut og sem nær hliða á milli í skipinu, þarf að mæla á fimm eða sjö dýptum og fimm eða sjö breiddum. Ef vélarrúmið er staðsett miðskipa, nægir venjulega að mæla þrjár dýptir og þrjár breiddir.

Þegar eitt eða fleiri þrep eru í tvöfalda botninum í vélarrúminu, eða í skipum með einföldum botni, er snögg breyting á dýpt botnstokka, eða þegar hliðarskiljur vélarrúms eru bognar eða brotnar (t. d. hliðaskiljur eldsneytisrúma) eða yfirleitt þegar vélarrúm er óreglulegt í lögun, skal mæla það í pörtum og skal þá fara með hvern part eins og sagt er fyrir um mælingu alls rúmsins. Þegar rúmið er réttthyrnt eða samsíða, er nægilegt að mæla eina dýpt og eina breidd.

Öll dýpta- og breiddamál skulu skráð á mælingarskýrsluna og þess getið, hvort þau voru mæld að yfirfleti tvöfalda botns eða að yfirfleti venjulegra botnstokka, að innri brún banda eða að innsúð.

192
8. sept.

Þegar mæla skal rúmið undir yfirfleti aðalrúmsins, verður að taka fullt tillit til útskota eða innskota í tvöfalda botni eða botnstokkum eins og getið er í lið I í 29. gr.

- Aðferðir við mælingu á aðalvélarrúmi eru sýndar á 103. til 110. mynd.
2. *Rúm þau, sem getið er um í 76. gr. undir liðunum b, c og d, eru mæld að því snertir lengd, hæð og breidd eins og sagt er í 1. lið í þessari grein. Venjulega mun nægja að mæla eina hæð og eina breidd, nema ef viðkomandi rúm nær hliðanna á milli í skipinu (þ. e. öxulskot) og þarf þá að mæla þrjár eða fimm breiddir.*

Rúm, sem staðsett eru fyrir ofan efri flöt aðalrúms, skulu mæld í röð. Sérhverft rúm skal mælt fyrir sig og málin skulu tekin milli skilrúma þeirra án tillits til stoða.

3. Þegar ákvarða skal rúmtak rúma þeirra, sem um ræðir í þessari grein, skal það athugað, að taka ekki með rúm þau, sem ekki teljast til aðalvélarrúmsins eða rúm, sem talað er um í 78. gr. A. 5, og ekki er hægt að telja með að öllu eða nokkru leyti, fyrr en búið er að ákvarða brúttórúmlestatölu skipsins. Við framkvæmd þessa mun í flestum tilvikum vera haganlegast, að mæla út af fyrir sig utanmál rúma, sem slíkar vélar eru í, tæki eða áhöld, sem ekki eru talin fylgja aðalvélinni og draga síðan rúmtak þeirra frá rúmtaki heildarrúmsins (sjá 103. og 110. mynd).

Ef slíkar vélar, tæki, áhöld o. s. frv. eru aðgreind með skiljum, skal ákvarða rúmtak hins aðgreinda rúms.

Öll mál á rúmi, sem slíkar vélar eru í, tæki, áhöld o. s. frv., sem ekki teljast fylgja aðalvél, hvort sem það er aðskilið með skilju eða ekki, skulu skráð á mælingarskýrsluna.

Ef nauðsynlegt reynist að takmarka stærð aðalvélarrúms, samkvæmt því, sem segir í 81. gr., skal skrá bæði hina takmörkuðu stærð og alla stærðina á mælingarskýrsluna.

Takmörkun á aðalvélarrúmi.

81. gr.

- a. *Lengd rúmsins fyrir neðan yfirflöt aðalrúmsins.*

1. Ef það kemur í ljós við mælingu aðalvélarrúmsins, að lengd þess er meiri en það, sem nauðsynlegt er til þess að hægt sé að stjórna aðalvélinni og aukavélunum, sem nauðsynlegar eru fyrir aðalvélina, skal takmarka þessa lengd samkvæmt ákvæðum 4. málsgreinar.

2. Þegar um gufuskip er að ræða, skal athuga eftirfarandi:

I. Ef ristarnar snúa fram og aftur, skal reikna lengd eldhólfsins að viðbættu um það bil 1 feti eða 0,305 metrum fyrir framan ristarnar fyrir ámokstri og kyndingu eldanna, en ef katlarnir snúa þannig, að ristarnar eru þverskipa, skal ekki reikna neina viðbótarlengd.¹⁾

II. Ef skip gengur fyrir gangskiptanlegri vél (reciprocating engines), skal aftasti punktur vélarrúmslengdarinnar ekki vera lengra fyrir aftan aftasta strokkinn, lokahús hans, eða annan hluta af aðalvélinni, en nauðsynlegt er fyrir örugg vinnuskilyrði. Ekki má þessi mælingar-punktur vera meira en 4 fetum eða 1,219 metrum fyrir aftan slíkan strokk o. s. frv., sem getið er um hér að framan, nema með sérstöku leyfi frá yfirstjórn skipamælinganna.

3. Þegar um túrbínuskip er að ræða, skal nota ákvæði málsgreinar 2 í a-lið þessarar greinar við mælingu ketilrúms.

1) Sama regla gildir ef aðalkatlar eru að öllu eða einhverju leyti fyrir ofan efra þilfar.

4. Takmörkun sú, sem talað er um í málsgreinunum 1, 2, og 3 í a-lið þessarar greinar, skal aðeins notuð í þeim tilvikum, þegar rúmtak aðalvélarrúmsins, sem frádrátturinn fyrir aðalvélinni er byggður á, er 20% af brúttórúmlestatölunni eða meira, þegar um skip með skrófu er að ræða, eða 30% eða meira af brúttórúmlestatölunni, þegar um hjólaskip er að ræða, en hver svo sem stærð vélarrúmsins er, skal þessi takmörkun aldrei notuð um fiski- eða veiðiskip, dráttarskip eins og talað er um í 75. gr., skip, sem byggð eru og eingöngu ætluð sem ísbrjótar eða skemmtiskip.
5. Ef nauðsynlegt þykir að breyta út af framansögðum fyrirmælum sökum mikils aflds vélanna eða einhvers óvanalegs í fyrirkomulagi þeirra, skulu skipamælingaryfirvöldin ákveða, eftir að þeim hafa verið afhentar nauðsynlegar teikningar og upplýsingar, lengd þá, sem miðað skal við útreikning rúmmálsins.
- b. *Öxulgöng í skipum með skrófu, öryggisgöng.*
1. Þegar þrýstileg er ekki staðsett í venjulegu þrýstilegsskoti, og takmarka þarf samkvæmt þessari grein lengd aðalvélarrúms og þrýstilegið er staðsett innan aðalsvæðisins fyrir utan takmarkaða hlutann, skal hæð sú, sem leyfð er fyrir slíkt þrýstileg aldrei fara fram úr því, sem talið er nauðsynlegt til viðgerðar (sjá 111. mynd).
2. Þegar engin ásgöng eru:
- I. Í skipum, sem hafa eina skrófu, skal rúm það, sem ásgöngin taka, vera af hæfilegri stærð fyrir skipið. Ef aftari vélarrúmsskiljan er með innskoti, skal hæð sú, sem leyfð er, ekki vera meiri fyrir ofan öxulinn en nauðsynlegt er vegna vinnu og viðgerðar (sjá 111. og 112. mynd).
- II. Í skipi með tvær eða fleiri skrúfur, skal að mestu nota sömu reglur, en þegar aftan við aðalrúmið er stórt rúm eða innskot, opið hliðanna á milli, skal rúm það, sem innifalið er í aðalvélarrúminu, ekki vera stærra en nauðsynlegt hefði verið fyrir ásgöng af venjulegri stærð fyrir hvorn skrófuás (sjá 113. mynd).
3. Í skipum, sem hafa tvær eða fleiri skrúfur og með byggðum ásgöngum, skal innskotið þegar fyrir framan stefnispípuna ekki vera stærra en hæfilegt er til viðgerðar á ásnunum, og skal tillit tekið til byggingarlags þess hluta skipsins yfirleitt (sjá 114. mynd).
4. Öryggisgöng skulu vera talinn hluti af aðalvélarrúminu, ef þau eru ekki stærri en nauðsynlegt er til að komast að og frá ásgöngunum.
Öll vafaatriði skulu lögð fyrir yfirstjórn skipamælinganna til úrskurðar og skulu allar nauðsynlegar upplýsingar fylgja þeim.
- c. *Rúm milli yfirflatar aðalrúms og efra þilfars.* Þær einu takmarkanir, sem yfirleitt þarf að gera, eru þær, sem settar eru fram í a.
- d. *Rúm á efra þilfari eða fyrir ofan það.* Til þess að ákvarða, hvort þessi rúm eru „af eðlilegri stærð“, skal þetta athugað:
1. Þegar um er að ræða rúm, sem staðsett eru utan aðalvélarrúmsins eða utan reisu fyrir ofan það, og sem í eru vélar, sem samkvæmt fyrirmælum 78. og 79. gr. má telja sem hluta af aðalvélinni, skulu þau ekki vera stærri en nauðsynlegt má telja til vinnu við slíkar vélar.
2. Þegar um er að ræða rúm, sem veita birtu og lofti til aðalvélarrúmsins:
- I. Skal heildarlengd þeirra ekki vera meiri en lengd vélarrúmsins fyrir neðan (sjá 115. mynd) og ef hluti af því er klæddur með plötum, skal draga þann hluta frá heildarlengdinni á viðkomandi stað (sjá 116. mynd).

192
8. sept.

- II. Skal breidd sú, sem leyfð er, ekki fara fram úr helmingi heildar mælingarbreiddarinnar, en takmörkun að því er breiddina snertir skal ekki ná til þess hluta þreps eða hækkaðs afturþilfars, sem um getur í 76. gr. (sjá 100. og 101. mynd).

Útreikningur á rúmtaki aðalvélarúms.

82. gr.

Þegar búið er að mæla aðalvélarúmið eins og sagt er í 80. gr. og, ef nauðsynlegt hefur verið að gera þær takmarkanir, sem um ræðir í 81. gr., er rúmtak aðalvélarúmsins ákvarðað á eftirfarandi hátt:

Rúmtak hvers rúms (eða hluta úr rúmi, ef svo ber undir), er reiknað út með því að margfalda fyrst lengd þess með breidd. Flatarmál það, sem þannig finnst, er síðan margfaldað með dýptinni (hæðinni) og sú útkoma sýnir þá rúmtak rúmsins (eða hluta úr rúminu, eftir því sem á stendur) í rúmfetum eða rúmmetrum.

Ef mæld hefur verið fleiri en ein breidd, skal nota meðalbreiddina við útreikninginn. Sömu reglu skal nota við dýptina (hæðina).

83. gr.

Hér fara á eftir dæmi, sem tekin eru af tveim skipum með skrífu, og sýna þau, hvernig ákvæðunum um frádrátt fyrir aðalvélarúmi er hagað.

Dæmin (bls. 37) sýna, hvernig ákveða skal stærð ljós- og loftrúma, svo að 32% frádráttur fáiast af brúttórúmlestatölunni vegna aðalvélarúmsins.

A. Eigandinn óskar ekki, að neitt Eigandinn óskar, að svo mikið Eigandinn óskar, að nauðsyn-
rúm á eða fyrir ofan efra þilfar sé rúm sem gerlegt er, á eða fyrir ofan hluti af rúmi á eða fyrir ofan
innifalið i brúttórúmllestatölunni ofan efra þilfar sé lagt við raun- efra þilfar sé innifalinn i brúttó-
eða bætt við raunverulegt vélarrúm. verulegt vélarrúm og innifalið i rúmllestatölunni og bætt við raun-
brúttórúmllestatölunni, sem ekki má verulegt vélarrúm til þess, að 32%
vera yfir 1 600,00 rúmllestir (4 532,58 frádrátturinn fáið.
m³).

Rúmtak raunverulegs vélarrúms
= 160 rúmllestir (453,26 m³)

Heildarrúmtak rúms á eða yfir efra
þilfari (ljós- og loftrúm o. s. frv.)
= 65 rúmllestir (184,14 m³)

Samanlagt rúmtak lestaropa
= 25 rúmllestir (70,82 m³)

Rúmtak raunverulegs vélarrúms er 32,89 rúmllestum (93,17 m³) af rúm-
ekki yfir 13% af brúttórúmllestatölu á eða fyrir ofan efra þilfar er á eða fyrir ofan efra þilfar eru inn-
tölunni. Þar af leiðandi verður frá- bætt við raunverulegt vélarrúm og faldar i brúttórúmllestatölunni og
dráttur fyrir aðalvélarrúmi $160 \times$ innifalið i brúttórúmllestatölunni bætt við raunverul. vélarrúm 160,00
1,75 = 280 rúmllestir (453,26 $\times$ 1,75 = 192,89 rúmllestir + 50,28 = 210,28 rúmllestir (453,26
= 793,21 m³).

Rúmllestir undir mælingarþil-
fari
Rúm fyrir ofan mælingarþilfar
Rúm á eða fyrir ofan efra þil-
far (ljós- og loftrúm o.s.frv.)
Yfirstærð lestaropa
Brúttórúmllestir
Frádráttur, annar en frádrátt-
ur fyrir aðalvélarrúmi
Effirstöðvar
Frádráttur fyrir aðalvélar-
rúmi
Nettórúmllestir

1 350,00 rúml. (3 824,36 m ³)	1 350,00 rúml. (3 824,36 m ³)	1 350,00 rúml. (3 824,36 m ³)
200,00 rúml. (566,57 m ³)	200,00 rúml. (566,57 m ³)	200,00 rúml. (566,57 m ³)
17,25 rúml. (48,87 m ³)	32,89 rúml. (93,17 m ³)	50,28 rúml. (142,44 m ³)
1 567,25 rúml. (4 439,80 m ³)	17,09 rúml. (48,41 m ³)	17,00 rúml. (48,16 m ³)
120,00 rúml. (339,94 m ³)	1 599,98 rúml. (4 532,51 m ³)	1 617,28 rúml. (4 581,53 m ³)
1 447,25 rúml. (4 099,86 m ³)	120,00 rúml. (339,94 m ³)	120,00 rúml. (339,94 m ³)
280,00 rúml. (793,21 m ³)	1 479,98 rúml. (4 192,57 m ³)	1 497,28 rúml. (4 241,59 m ³)
1 167,25 rúml. (3 306,65 m ³)	337,56 rúml. (956,25 m ³)	517,53 rúml. (1 466,09 m ³)
	1 142,42 rúml. (3 236,32 m ³)	979,75 rúml. (2 775,50 m ³)

192
8. sept.

2. dæmi.

Rúmtak raunverulegs vélarrúms
= 360 rúmllestir (1 019,83 m³).

Heildarrúmtak rúms á eða yfir efra
þilfari (ljós- og loftrúm o. s. frv.)
= 105 rúmllestir (297,45 m³).

Samanlagt rúmtal lestaropa = 30
rúmllestir (84,99 m³).

Rúmllestir undir mælingarþil-
fari
Rúm fyrir ofan mælingarþilfar
Rúm á eða fyrir ofan efra þil-
far (ljós- og loftrúm o.s.frv.)
Yfirstærð lestaropa
Brúttórúmllestir
Frádráttur, annar en frádrátt-
ur fyrir aðalvélarrúmi ...
Efírstöðvar
Frádráttur fyrir aðalvélar-
rúmi
Nettórúmllestir

A. Eigandinn óskar ekki, að neitt
rúm á eða fyrir ofan efra þilfar sé
innifalið i brúttórúmllestatölunni
eða bætt við raunverulegt vélarrúm.
B. Eigandinn óskar, að svo mikið
rúm sem gerlegt er, á eða fyrir
ofan efra þilfar, sé lagt við raun-
verulegt vélarrúm og innifalið i
brúttórúmllestatölunni og má hún
ekki fara fram úr 2 000,00 rúml.
(5 665,72 m³).

Rúmtak raunverulegs vélarrúms er
yfir 13% en undir 20% af brúttó-
rúmllestatölunni. Þar af leiðandi
verður frádrátturinn fyrir aðalvélar-
rúmi 32% af brúttórúmllestatölunni.
Rúmtak raunverulegs vélarrúms er
69,88 rúml. (197,96 m³) af rúminu
á eða fyrir ofan efra þilfar er bætt
við raunverulegt vélarrúm og inni-
falið i brúttórúmllestatölunni. 360,00
+ 69,88 = 429,88 rúml. (1 019,83
+ 197,96 = 1 217,79 m³) er meira
en 20% af brúttórúmllestatölunni.
Þar af leiðandi verður frádráttur
fyrir aðalvélarrúmi 429,88 × 1,75 =
752,29 rúml. (1 217,79 × 1,75 =
2 131,13 m³).

1 630,00 rúml. (4 617,56 m ³)	1 630,00 rúml. (4 617,56 m ³)	1 630,00 rúml. (4 617,56 m ³)
280,00 rúml. (793,20 m ³)	280,00 rúml. (793,20 m ³)	280,00 rúml. (793,20 m ³)
20,45 rúml. (57,93 m ³)	69,88 rúml. (197,96 m ³)	105,00 rúml. (297,45 m ³)
1 930,45 rúml. (5 468,69 m ³)	20,10 rúml. (56,94 m ³)	19,92 rúml. (56,43 m ³)
	1 999,98 rúml. (5 665,66 m ³)	2 034,92 rúml. (5 764,64 m ³)
190,00 rúml. (538,24 m ³)	190,00 rúml. (538,24 m ³)	190,00 rúml. (538,24 m ³)
1 740,45 rúml. (4 930,45 m ³)	1 809,98 rúml. (5 127,42 m ³)	1 844,92 rúml. (5 226,40 m ³)
617,74 rúml. (1 749,98 m ³)	752,29 rúml. (2 131,13 m ³)	813,75 rúml. (2 305,24 m ³)
1 122,71 rúml. (3 180,47 m ³)	1 057,69 rúml. (2 996,29 m ³)	1 031,17 rúml. (2 921,16 m ³)

C.

Útreikningur:

192

8. sept.

Brúttórúmllestir, ljós- og loftrúm og lestarop ekki meðtalin	1 550,00	
Yfirstærð lestaropa (samkvæmt ofangreindri brúttórúmllestatölu)	17,25	
Brúttórúmllestir, yfirstærð lestaropa innifalin, en ljós- og loftrúm ekki talin með	1 567,25	
13% af 1 567,25 rúmllestum	203,74	
Vélarrúm undir efra þílfari	160,00	
Mismunur	43,74	
14,95% af mismuninum	6,54	
Mismunur að viðbættum 14,95% af honum	50,28	50,28
Brúttórúmllestir, að meðtöldu ljós- og loftrúmi og yfirstærð lestaropa, fundinni til bráðabirgða	1 617,53	
Viðbótar frádráttur fyrir lestarop, vegna ljós- og loftrúma = $\frac{1}{2}$ % af 50,28	0,25	
	1 617,28	
13% af brúttórúmllestatölunni	1 617,28 =	210,25
Vélarrúm undir efra þílfari		160,00
Ljós- og loftrúm		50,28
	Samtals	210,28

V. KAFLI

Mæling og útreikningur á rúmllestum samkvæmt reglu II.

Mæling á rúmi undir efsta þílfari.

84. gr.

Þegar regla II er notuð, samkv. 2. málsg. 2. gr., eru málin á rúminu undir efsta þílfari¹⁾ ákvörðuð með því að finna lengd skipsins, mesta utanmálsbreidd þess og ummál á eftirfarandi hátt:

1. Lengdin er mæld á efsta þílfarinu frá aftari hlið framstefnis að aftari hlið afturstefnis. Ef ekkert afturstefni er eða afturstefni nær ekki upp að efsta þílfari, skal lengdin tekin að frambrún stýrisstokks, og skal hann þá, ef þörf krefur, hugsaður ná upp að efsta þílfari (sjá 117. mynd).
2. Mesta utanmálsbreidd er ákvörðuð með því að mæla breiðasta hluta efsta þílfars að utanverðri skipshlið, og skal þar merkja yfirflöt þílfarsins. Aðkreppa hliðarinnar, ef einhver er, er síðan mæld með mælilóði eða á annan hátt. Summa breiddarinnar og aðkreppunnar á báðum hliðum verður mesta utanmálsbreiddin (sjá 118. mynd). Hlíðarlistar skulu ekki mældir með í þessari breidd.

Ef hægt er að ákvarða utanmálsbreiddina með innanmálum (t. d. í vélarrúmum í stálskipum) er mesta breiddin mæld að innra fleti hliðarplatna og við það mál bætt þykkt platnanna á báðum hliðum.

3. Ummálið ætti helst að mæla með keðju, sem dregin er utan um skipið á þeim stað, sem mesta breiddin var mæld (sjá 119. og 120. mynd). Keðjuna skal draga þétt að kjölnum og merkja skal á hana við efri brún efsta þílfars

1) Þegar regla II er notuð um skip með opnu skjólþílfari, er skjólþílfarið talið efsta þílfar.

192
8. sept.

á báðum hliðum. Ummálið finnst síðan með því að mæla bilið milli punktanna sem merktir voru á keðjuna.

Útreikningar á rúmtaki rúmsins undir efsta þilfari.

85. gr.

Rúmtak rúmsins undir efsta þilfari fæst með því að leggja saman hálfmálið og hálfa mestu utanmálsbreidd. Summan, sem þá kemur út, er margfölduð með sjálfri sér og sú útkoma margfölduð með lengdinni. Þessi útkoma er síðan margfölduð með breytitölunni (factor) 0,0017, ef mælt var í fetum og þegar um tréskip eða um skip úr tré og járn er að ræða, en með breytitölunni 0,0018, þegar um stálskip er að ræða, en ef mælt er í metrum eru breytitölurnar (factors) 0,17 og 0,18. Þessi síðasta útkoma telst vera rúmtak rúmsins undir efsta þilfari í skrásetningarrúmlestum eða í rúmmetrum.

86. gr.

Þegar regla II er notuð, skal engin mæling fara fram á tvöfalda botni.

Reisnir o. s. frv.

87. gr.

Samkvæmt ákvæðum 88. gr. skal nota ákvæði III. kafla, um rúm á eða fyrir ofan efsta þilfar (stafnreisn, þrep, þilfarshús, lestarop o. s. frv.).

Mæling og útreikningur á rúmtaki reisna.

88. gr.

Mæling allra reisna og lestaropa á eða fyrir ofan efsta þilfar er framkvæmd með því að ákvarða meðalbreidd, meðallengd og meðalhæð, ef hægt er að koma því við samkvæmt fyrirmælum III. kafla. Ekki skal nota meira en eina breidd. Þegar ekki er hægt að koma því við að taka innanmál, skulu utanmál notuð.

Rúmtak slíkra rúma er fundið með því að margfalda lengd með breidd og útkomuna með hæðinni. Þessi síðasta útkoma er rúmtakið í rúmfetum eða rúmmetrum.

Mæling og útreikningur á rúmunum, sem má draga frá.

89. gr.

Frádráttarhæf rúm, sem talað er um í 7. gr., skulu mæld og rúmtak þeirra ákvarðað samkvæmt fyrirmælum 88. gr. Allir frádrættir skulu gerðir samkvæmt þeim takmörkunum, sem eru í IV. kafla, og ef ógerlegt er að reikna út slík takmörk fyrir eitthvert rúm (t. d. rúm fyrir vatnskjölfestur) má engan frádrátt leyfa fyrir það rúm.

VI. KAFLI

Skrásetningarstærðir.

Skrásetningarstærðir samkvæmt reglu I.

90. gr.

1. *Skrásetningarlengd*¹⁾ er lengdin frá fremri brún efsta enda framstefnis (sjá 121. mynd) að afturbrún efsta enda afturstefnis.

1) Þegar mælingarlengdin hefur verið ákvörðuð, er skrásetningarlengdin auðfundin með því að bæta við eða draga frá mælingarlengdina, eftir því sem við á, lengd láréttu bilanna, sem mæld eru í miðfleti milli endapunkta mælingarlengdarinnar og punktanna, sem nefndir eru hér að framan (sjá 117. mynd).

Ef ekkert afturstefni er, skal mæla lengdina að punktinum, þar sem framhlið stýrisáss (eða framhaldslína hennar) mætir efsta þilfarinu. 192

2. *Skrásetningarbreydd* er mesta utanmálsbreydd, sem er fundin á sama hátt og segir í 84. gr. um breiddir samkvæmt reglu II (sjá 118. mynd).

Hlíðarlístar skulu ekki taldir með í þessari breidd.

3. Skrásetningardýpt er lóðrétt fjarlægð mæld í miðfleti við miðju skrásetningarlengdarinnar milli undirflatar mælingarþilfars og yfirflatar tvöfalda botns eða botnstokka. Í skipum, sem hafa þrjú eða fleiri þilför, skal mæla viðbótardýpt að undirfleti efra þilfars (sjá 122. mynd).

Þegar skrásetningardýptin lendir á lækkun eða hækkun tvöfalda botns, skal mæla dýptina að botni lækkunarinnar eða að yfirfleti hækkunarinnar, eftir því sem við á (sjá 123. mynd).

Skrásetningarstærðir samkvæmt reglu II.

91. gr.

Skrásetningarstærðir í skipum, sem mæld eru samkvæmt reglu II, skulu vera lengd, breidd og ummál, ákvarðaðar samkvæmt fyrirmælum 84. gr.

Mesta lengd.

92. gr.

Mesta lengd skal einnig ákvörðuð. Hún er mæld frá fremsta punkti fastrar byggingar að aftasta punkti fastrar byggingar skipsins (sjá 124. mynd).

Dæmi um það, hvernig tafla III er notuð við að breyta rúmllestum í m³.

Breyta á 36 503,85 rúmllestum í rúmmetra:

		Rúml.		M ³
Úr töflu III A		36 000	=	101 983,003
— — III A		500	=	1 416,431
— — III A		3	=	8,499
— — III B		0,85	=	2,408
		36 503,85	=	103 410,341
				103 410,34

Dæmi um það, hvernig tafla IV er notuð við að breyta m³ í rúmllestir.

Breyta á 89 738,92 rúmmetrum í rúmllestir:

		M ³		Rúml.
Út töflu IV A		89 000	=	31 417,000
— — IV A		730	=	252,690
— — IV A		8	=	2,824
— — IV B		0,92	=	0,325
		89 738,92	=	31 677,839
				31 677,84

192
8. sept.

Dæmi um það, hvernig tafla V er notuð við að breyta fetum í metra.
Breyta á 428,15 fetum í metra:

		Fet		M
Út töflu	V A	420	=	128,014
— —	V A	8	=	2,438
— —	V B	0,15	=	0,046
		428,15	=	130,498
				130,50

Dæmi um það, hvernig tafla VI er notuð við að breyta metrum í fet.
Breyta á 145,67 metrum í fet:

		M		Fet
Út töflu	VI A	140	=	459,326
— —	VI A	5	=	16,405
— —	VI A	0,67	=	2,198
		145,67	=	477,929
				477,93

Reglur þessar eru hér með settar samkvæmt milliríkjasamningi um samræmda aðferð við skipamælingar, sem gerður var í Osló 10. júní 1947, og birtur er með auglýsingu nr. 80 5. nóv. 1948, til þess að öðlast þegar gildi.

Fjármálaráðuneytið, 8. september 1950.

Eysteinn Jónsson.

Magnús Gíslason.

193
14. sept.

REGLUGERÐ

um breyting á reglugerð nr. 122 29. des. 1931, um einkasölu á tóbaki.

1. gr.

9. gr. reglugerðar nr. 122 29. des. 1931, um einkasölu á tóbaki, orðist svo:

Hámarksálagning í smásölu á vindlingum, reyktóbaki, munntóbaki, vindlum, rjóli og neftóbaki skal vera 20%, miðað við verð Tóbakseinkasölnunnar. Söluskattur er innifalinn í verðinu.

2. gr.

Reglugerð þessi, sem öðlast þegar gildi, er sett samkvæmt lögum nr. 58 frá 8. sept. 1931, um einkasölu á tóbaki.

Reglugerð frá 12. apríl 1950, um breyting á reglugerð nr. 122 29. des. 1931 um einkasölu á tóbaki, er úr gildi numin.

Fjármálaráðuneytið, 14. september 1950.

Eysteinn Jónsson.

Magnús Jónsson.